

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski dnevnik

Plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 272 (11.995)

Trst, četrtek, 15. novembra 1984

OSRED:
3. VIT
TRG: REV.
66000 KOPEN

Minister za dežele Vizzini predložil včeraj vladne »popravke«

Vlada namerava dejansko izvoliti zakon o zaščiti jezikovnih skupnosti v Italiji

BOJAN BREZIGAR

RIM — Vlada je s sekiro zamahnila po osnutku zakona za zaščito jezikovnih skupnosti v Italiji, ki ga je po dolgi in poglobljeni razpravi ob koncu julija odobril ožji odbor komisije za ustavna vprašanja v poslanski zbornici. Druga izraza namreč ni mogoče uporabiti za »popravke«, ki jih je včeraj minister za dežele Vizzini predložil na zasedanju komisije, besedo »popravki« smo zapisali med narekovajem, ker je Vizzini dejansko predložil povsem novo besedilo, tako da je od prejšnjega osnutka ostal en sam člen.

Osnutek, kot znano, ne zadeva treh narodnih manjšin v Italiji, to je Slovencev, Nemcev in Francozov, ampak devet narodnosti, oziroma jezikovnih skupnosti ali manjšin, kot jih hočemo pač imenovati in sicer: Furlane, Sardince, Katalonce, Grke, Albance, Hrvate, Ladince, Okcitanke in Rome. Tu ni torej nobene zmešnjave z raznimi deželnimi kulturami, ki so še seveda vprašanje zase, saj so naslovniki tega določila jasno opredeljeni in to je tudi edini člen prvotnega besedila, h kateremu vlada ni imela ugovorov, oziroma če hočemo biti natančni, h kateremu Vizzini ni predložil popravkov. Mi-

nister za dežele je namreč na včerajšnji seji komisije dejal, da vlada iz občutljivosti in spoštovanja do komisije ni predložila popravka k prvemu členu, poudaril pa je, da je že pred časom obrazložil stališče, da ne gre za narodne manjšine in da se torej v zakonu ni mogoče sklicevati na ustavna določila o zaščiti manjšin. Vsekakor je prepustil komisiji nalogo, da se v bodoče ukvarja s točno definicijo, sicer pa je vlada v nadaljevanju svojih »popravkov« dosledno uporabljala izbrano besedišče, to je izraze »zainteresirano prebivalstvo«, »krajevne govorice«, itd.

Pravi popravki se torej začnejo pri

drugem členu, ki je v prvotni zamisli predvideval dokaj enostaven postopek za uveljavitev pravic, ki jih določa zakon: v okviru nekega predhodno določenega območja so volivci sprožili postopek in občinski svet je sprejel ustrezn sklep, ki je bil dokončen. Vizzinijev popravek predvideva štiristopenjski postopek: dežela mora sprejeti ustrezn zakon, 25 odstotkov volivcev v občini mora vložiti prošnjo na občinsko upravo, občinski svet mora sprejeti ustrezn sklep in nato mora deželni svet ta sklep uzakoniti. Kar v bistvu pomeni, da zakon, ki z zahtevo po 25-odstotnem odzivu volivcev dejansko

osvaja načelo preštevanja, v praksi še dolga leta ne bi bil izvedljiv, če bi ga glede na zapletenost postopka lahko sploh kje izvajali.

Naslednja dva člena zadevata šolstvo. Tu prihaja do izraza ena bistvenih značilnosti teh »popravkov«, da namreč skoraj za vse pooblašča druge organe, ne določajo pa nobenih rokov za izvedbo. Vizzinijev predlog omogoča pouk jezika (na osnovi programov in z urniki, ki jih mora izdelati ministrstvo za šolstvo, upoštevajoč kriterij postopnosti (?) v zvezi z razpoložljivostmi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Čedalje več napovedi o ukinitvi pologa v SFRJ

BEOGRAD — Vendarle je napočil trenutek, ki so ga številni Jugoslavlani težko pričakovali: pojavile so se izjave najodgovornejših predstavnikov politike in vlade, ki napovedujejo konec neslavnega depozita. Za zdaj so izjave še previdne in zgovorne bolj med vrsticami, vendar je tudi to že nekaj. Tako je na nedavnem pogovoru z ljubljanskimi gospodarstveniki podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Janez Zemljarič priznal, da ne vidi več razlogov, ki bi utemeljevali podaljšanje pologa, na Gorjupovih dnevih pa je nekaj podobnega izjavila tudi predsednica ZIS Milka Platinč.

Tako včerajšnja razprava zveznega ministra za zunanjo trgovino Milenka Bojaniča že ni bila več »senzacija«: napovedal je popuščanje nekaterih restriktivnih ukrepov, med drugim tudi tistega, ki je omejeval potovanja v tujino. Poleg tega je omenil tudi, da zvezna vlada pripravlja spremembo predpisov, ki zdaj onemogočajo uvoz osebnih računalnikov ter da bodo povečali vrednost, do katere lahko državljanji uvažajo blago. Bojanič je to povedal na posvetovanju pravnikov carinarnic ob 40-letnici ustanovitve carinske službe. (dd)

Na nedeljskem shodu v Trebčah Table bomo postavili sami!

Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi bo v nedeljo na protestnem shodu v Trebčah simbolično postavilo dvojezični tabli pred vhodoma v vas in tako izpričalo, da je proti vsakršnemu omejevanju narodnostnih pravic. Na manifestacijo, ki bo ob 11. uri, so vabljeni vsi Slovenci in vsi demokrati

NA 5. STRANI

Danes poskus kompromisa v večini glede davkov

Poslanska zbornica odobrila finančni zakon za leto 1985

RIM — Poslanska zbornica je sinoči v predvidenem roku odobrila finančni zakon k državnemu proračunu za leto 1985 in sicer z 293 glasovi petstrankarske koalicije proti 256 glasovom opozicije. Danes in jutri bo že začela razpravo o proračunskem dokumentu, nakar bosta oba akta romala v senat, kjer ju bodo morale obravnavati pristojne komisije in nato skupščina, ki ju mora odobriti pred koncem leta. Predvideni pri-manjkljaj ostaja v mejah predvidenih 96.300 milijard lir,

Sporna točka doklade

RIM — Čeprav je za uradni sklep pristojen izvršni odbor, ki se bo sestal danes, je vodstvo Confindustrie že odločilo, da ne bo izplačalo druge točke draginjske doklade, ki izhaja iz zaostalih decimalk, in to kljub včerajšnjemu ponovnemu pozivu ministra za delo De Michelisa. Enako odločitev je sprejela združenje gradbenikov. Obe točki pa bodo izplačali trgovci, pa čeprav »pogojno« (Confcommercio) in po vsem sodeč tudi državna podjetja, dasi še ni uradnega sklepa. Veleposelniki se sicer nagibajo k enakemu zadržanju kot zasebni industrijci, zdi se pa, da bi bili radi za posrednike, da se ne bi skrajno zaostil spor s sindikati.

s poviškom 1.300 milijard, ki izhaja iz včeraj odobrenih 500 milijard več za pomoč lačnim v svetu in 800 milijard več, ki so jih dodelili za izboljšanje pokojnin.

Pred glasovanjem o finančnem zakonu je vlada sprejela, a le kot priporočilo, resolucijo KPI, ki je zahtevala, naj država in državna podjetja izplačajo z novembrom obe točki draginjske doklade, in resolucijo PSI, ki predlaga obdavčenje državnih zadolžnic.

Mimo parlamentarne dejavnosti je včerajšnji politični dan označevala vrsta srečanj med voditelji vladne večine v poskusu, da bi izgladili ostre spore glede Visentinijevih predlogov davčne reforme. Kot vse kaže pa ostaja finančni minister neomajen glede bistvenih točk svojega paketa o vernejšem ugotavljanju dohodkov neodvisnih delavcev, pri čemer ga je včeraj odločno podprla njegova stranka. Socialdemokrati pa vztrajajo na omiljenju ukrepov ali vsaj na njihovem postopnem izvajanju, da bi si večina ne zapravila glasov trgovcev, obrtnikov in prostih poklicev.

Spet je torej na predsedniku vlade Craxiju, da skuša urediti vrste svoje koalicije. Že zgodaj zjutraj se bo zato danes sestal najprej v ožjem krogu s finančnimi ministri, da še enkrat preučijo morebitne »tehnične« popravke, nakar naj bi odločitev prišla od srečanja, ki ga bosta imela Craxi in Visentini z načelniki parlamentarnih skupin 5 vladnih strank na sedežu senata.

Prvi zvezek zbornika »Est Europa« posvečen prof. Martinu Jevnikarju

»Miscellanea slovenica« o naši problematiki

VIDEM — Na videmski univerzi so včeraj popoldne, ob veliki udeležbi kulturnikov iz Furlanije ter iz vse dežele in tudi iz Slovenije, predstavili prvi zvezek zbornika »Est Europa«, ki je v celoti posvečen slovenski problematiki. Zbornik nosi naslov »Miscellanea slovenica«. Posvečen je profesorju Martinu Jevnikarju ob njegovi 70. letnici. Uredil ga je prof. Riccardo Casimiro Lewanski in sodelovanju z Nevo Godini, Lojzko Bratuž in Robertom Petarosom.

V zvezku je zbranih 24 znanstvenih prispevkov italijanskih ter slovenskih avtorjev, med slednjimi jih je tudi nekaj iz osrednje Slovenije. Večina spisov je v italijanski, nekateri pa tudi v slovenski. Gre brez dvoma za doslej najbolj zajeten zbornik spisov o slovenski problematiki, ki ga bodo dobili v roke italijanski bralci. Največ prispevkov je s področja literature, najdemo pa tudi prispevke o toponomastiki, o zgodovini, itd. Še posebej je važno, da so objavljene tudi spisi o beneških Slovencih ter o Rezijanih, tako da se italijanski bralec lahko sooča tudi s to problematiko, ki je za našo zamejsko stvarnost zelo pomembna. Robert Petaros je prispeval bibliografijo del Martina Jevnikarja.

Na včerajšnji predstavitvi je bil prisoten rektor videmske univerze prof. Franco Frilli. Govorili so prof. Alessandro Ivanov, ravnatelj inštituta za vzhodnoevropske jezike in literature na videmski univerzi, prof. Riccardo Casimiro Lewanski in prof. Roberto Gusmani, ki je bil svoj čas rektor videmske univerze. Vsem se je zahvalil prof. Jevnikar.

Govorniki so poudarili važnost, ki ga ima ta inštitut za sodelovanje z univerzami v Ljubljani, Mariboru, Celovcu, Krakovu in še nekaterih drugih vzhodnoevropskih mestih. Napovedali so drugi zvezek zbornika, ki je že v tisku, in ki bo posvečen poljskemu vojskovodji Sabieskemu, objavljeni bodo prispevki na nedavnem simpoziju o tem poljskem vojskovodji, ki je premagal in zaustavil Turke pred Dunajem. Tretji zbornik pa bo posvečen ruskemu pisatelju Ivanu Sergejeviču Turgenjevu. Govorniki so napovedali še druge simpozije, tudi v sodelovanju z drugimi univerzami. Naslednji simpozij bo posvečen odnosom med Italijo in Poljsko v preteklosti s posebnim ozirom na Furlanijo. Sodelovanje med Furlanijo in vzhodnoevropskimi deželami temelji na stikih v preteklosti, ki so bili za to deželo zelo plodoviti.

MARKO WALTRITSCH

Srečanje Craxi-Kohl

Predsednik italijanske vlade Craxi in zahodnonemški kancler Kohl sta se včeraj v okviru periodičnih srečanj zavzela za obnovo dialoga Vzhod - Zahod. V Stresi sta tudi spregovorila o drugih mednarodnih vprašanjih in o vstopu Španije in Portugalske v EGS (Telefoto AP)

● Vlada

NADALJEVANJE S 1. STRANI

učnega osebja in... didaktičnega materiala) v otroških vrtcih in osnovnih šolah, v nižjih srednjih šolah pa samo pouk »krajevne kulture in tradicije« v okviru pouka zgodovine, zemljepisa, glasbene vzgoje ter likovne in umetnostne vzgoje. Popravki tudi blagohotno dopuščajo, na osnovi obstoječe zakonodaje, eksperimentalni pouk jezikov zainteresiranega prebivalstva in njegovih zgodovinsko-kulturnih tradicij.

Medtem ko je prvotno besedilo dopuščalo dvojezično poslovanje izvoljenih svetov, predvideva vladni popravek le možnost, da izvoljeni svetovalec govori v svojem jeziku, pod pogojem, da predhodno izroči italijanski prevod; dejstvo, da je govoril v drugem jeziku, bo zabeleženo v uradnem zapisniku. Občine lahko tiskajo prevode raznih uradnih aktov, seveda na svoje stroške, a le pod pogojem, da ti akti zadevajo krajevno skupnost, edino uradno besedilo pa ostaja italijansko. Vlada predlaga odpravo člena, ki je omogočal državljanom rabo materinega jezika v odnosu z oblastmi, dopuščajo pa dvojezično krajevne napise »na osnovi določil, ki jih vsebuje deželni zakon«.

Brez bistvenih sprememb je člen, ki dopušča ponovno pridobitev izvirnega priimka »na osnovi primerne dokumentacije« kar zopet nič ne pomeni (Je potreben izvirni odlok? Zadostuje krstni list? So potrebne priče?).

Kar zadeva deželne radiotelevizijske oddaje se vladni osnutek omejuje na oddaje, »namenjene valorizaciji kulturnega in izraznega bogastva« zainteresiranega prebivalstva, določila za izvajanje tega člena pa so poverjena parlamentarni komisiji za nadzorstvo nad radiotelevizijsko službo, tudi tokrat brez vsakršnega roka. Odpravljen je člen, ki je predvideval finančne podpore krajevnemu tisku in zasebnim radijskim in televizijskim postajam za izdaje oziroma oddaje v jeziku manjšin, prav tako je odpravljen tudi člen, ki je predvideval podpore krajevnim ustanovam za dvojezično poslovanje. Deželne uprave pa lahko ustanovijo posebne inštitute za zaščito zainteresiranega prebivalstva. Še dva člena normativnega značaja (dežele so dolžne prilagoditi svojo zakonodajo temu zakonu in vlada bo, če bo potrebno (?) v roku enega leta izdala ustrezne pravilnike) in »popravkov« je konec.

Zakon se komentira sam. Res je, da gre za okvirni zakon, a tu je okvirnost zelo velika, tolkšna, da je v prvi fazi sprememba priimka »edina« pravica, ki jo država priznava. Za vse druge pravice so potrebni zapleteni postopki in nova določila, za katera pa, kot rečeno, niso predvideni nobeni rok. Skratka vladni popravi gredo izrazito v smer preprečevanja jezikovne in kulturne uveljavitve jezikovnih skupnosti.

O večeršnjem zasedanju komisije je podal furlanski komunistični poslanec Arnaldo Baracetti izjavo, v kateri ugotavlja, da bo boj za dober zaščitni zakon zelo težak in da bo sedaj vse odvisno od štirih strank — KPI, KD PSI in PSDI — ki so v ožjem odboru odobrile prvotno besedilo. Te stranke morajo vztrajati pri tistem besedilu, ki edino lahko zajamči Furlanom in drugim manjšinam uživanje ustavnih pravic, je poudaril Baracetti in dodal, da je zaščita in valorizacija kulturne identitete manjšin in njihovih jezikov ustavno načelo, ki ga ni mogoče na tak način odpraviti.

BOJAN BREZIGAR

Pred dnevi so razni časopisi objavili vest, da je centralni komite kitajske komunistične partije odobril programsko listino, ki jo je predložil sam Deng Xiao Ping in ki korenito spreminja gospodarsko politiko te najbolj obljubene države na svetu. Časopisi so tedaj pisali o »zgodovinskem dogodku«, »presenetljivi odločitvi«, »vedbi« socializma, ki ga še nismo videli itd. Gre torej za izreden dogodek, ki bo verjetno v veliki meri vplival na razvoj svetovnega gospodarstva v naslednjih letih. Korak, za katerega se je odločila Kitajska, lahko primerjamo uvedbi samoupravljanja v Jugoslaviji.

Če se namreč strinjamo, da obstajata v svetovnem gospodarstvu dva pola, tržni sistem (ki se oslanja na teorije »zahodnih« ekonomistov) in kolektivistični sistem (ki se oslanja na Marxove teorije), pa ne smemo prezreti dejstva, da so razne države ubrale lastne poti, ki se v večji ali manjši meri oddaljujejo od omenjenih modelov. Tako so na primer Jugoslavija in deloma še nekatere druge države uvedle samoupravljanje, kjer je vodilo sicer še vedno Marxova misel, a je gospodarski ustroj precej različen od tistega v državah Vzhodnega bloka. Lahko pa bi tudi omenili pri-

Ob izredni previdnosti zaradi prehoda na kočljivo področje

Preiskovalci iščejo povezave med Salvovimi in sicilskimi gospodarsko-političnimi krogi

PALERMO — V sicilskih finančnih in političnih krogih je zavladal preplah, saj so po aretaciji Salvovih finančni stražniki pričeli sistematično inventar vsega razvejanega imetja bivših davčnih izterjevalcev, kar pa je najhujše, na dan prihajajo prijateljske, politične in finančne vezi Salvovih. Včeraj so pod obtožbo nedovoljene posesti orožja aretirali demokrščanskega župana iz Salemijskega Giuseppa Cascia. Zaradi goljufije pa so včeraj aretirali funkcionarja Banco di Sicilia Filippa Denara in funkcionarja deželnega odbornišтва za kmetijstvo Sergia Del Bosca. Prav ta dvojna aretacija odkriva presenetljive povezave.

Oba funkcionarja sta namreč omogočila bratoma Micheleju in Salvatoreju Grecu, da sta prejela deželno posojilo pod izredno ugodnimi pogoji v znesku ene milijarde in 319 milijonov lir za izboljšave na kmetijski posesti, ki jo je mafijski klan Grecovih kupil od sedanjega demokrščanskega poslanca Luigijske Gioie. Grecovi niso seveda izvedli izboljšav, denar pa so reinvestirali v druge posle. Zapletov s tem posestvom pa še ni konec. Ko so ga hoteli Grecovi kupiti, so ugotovili, da je hipotekirano zaradi neplačevanja davkov. To vsaj

trdi Nino Salvo, ki obenem ravaja, da je finančno ministrstvo v izredno kratkem roku dveh tednov odpravilo hipoteko.

Bržkone pa bodo preiskovalci in finančni stražniki odkrili še druge povezave med Salvovimi in raznimi »častitljivimi možmi«, ki so sedaj v precejšnjih skrbih. Včeraj so namreč preiskovalci potrdili govorice, da skrbno proučujejo kakih tisoč dopisov, ki sta jih bratranca Salvo prejela ali odposlala raznim politikom, prijateljem in poslovnim partnerjem. Nihče pa ni še potrdil govorice, da so v nekem sefu našli dokumentacijo o domnevnem financiranju političnih strank. Bratranca Salvo sta namreč v zadnjem obdobju trdila, da sta finančno podprla vse stranke na Siciliji. Ob teh vprašanjih so seveda preiskovalci skrajno previdni, saj bi splošni barabažni ogenj povzročil več škode kot koristi. Preiskave po raznih sicilskih podjetjih se torej nadaljujejo, saj so marsikje lastniki podjetij le navadni slamatni možje, za njimi pa se skrivajo drugi, v marsikaterem primeru ugledne osebnosti. Sodstvo pa seveda ne razkrije svojih kart. Upravičeno se boji, da bi mu očitali senzacionalizem in iskanje grešnih kozlov

za vsako ceno.

Palermška preiskovalna sodnika Falcone in Borsellino bosta že v soboto v Rimu zaslišala Nina in Ignazia Salva. Po dosedanjih izkušnjah bosta bržkone poslušala tudi skesanega mafijskega kolovodjo Tommasa Buscetto in ni izključeno, da se bosta ustavila tudi pri bivšem palermškem županu Cianciminu, ki je prav tako gost rimskega zapora Rebibbia. Preiskovalna sodnika bosta nato odpotovala v Brazilijo, kjer bosta zaslišala razne Buscettove sodelavce, ki jih je brazilska policija aretirala.

Tudi finančni stražniki so svoje preiskave že usmerili v tujino. Sumijo namreč, da sta tudi Salvova kot Ciancimino pretihotalpila v tujino precejšnje kapitale. Pod drobnogledom sta dve svíčarski družbi Aggrivin in Secovin, ki sta poslovali s podjetjem Eno Sicilia, ki mu je predsedoval Nino brat Alberto Salvo.

Medtem pa so sporočili, da bo prej ali slej Ciancimino, Buscetto in bratranca Salvo zaslišala tudi parlamentarna protimafijska komisija, saj vsa zadeva postopoma prehaja na kočljivo politična zavezništva.

Francija za krepitev vloge EGS in svojega zastopstva v skupnosti

PARIZ — Francoska vlada je ponovno sprostila dosedanje kontrole deviznih menjav in trikratno povečala obsek vsote v frankih, ki jo smejo Francozi mesečno prenesti čez mejo, obenem pa so olajšali tudi poslovno investiranje v tujini. Predvsem pa so s temi odklenjenimi ključavnicami želeli podpreti skupno evropsko denarno sodelovanje na temelju evropske valute ECU kot protitež ameriškemu dolarju. Ob tem novem evropskem naravnavanju pa so se v Parizu tudi sprostile govorice o tem, da naj bi že v prihodnjem mesecu dosedanj francoski minister za zunanje zadeve Claude Cheysson odšel v Bruselj in prevzel v okviru EGS novo dolžnost kot evropski komisar za industrijo.

Claude Cheysson, ki je bil tri leta in sedem mesecev šef francoske diplomacije v Aquu D'Oorsay, bi bil tako drugi Francoz v novem vrhu EGS, to je poleg Jacquesa Delorsa, prejšnjega francoskega ministra za gospodarstvo in finance, ki je bil določen za predsednika evropske komisije. Sedanja sestava 14 evropskih komisarjev se bo pa v zvezi z vstopom Španije in Portugalske povečala na 17, zaradi česar so se odprle možnosti za nove kandidate. V tem okviru naj bi Cheysson

vendarle zamenjal nekega drugega Francoza, Etiennea Davignona, ki je doslej že osem let avtoritativno na krmlu področja evropske industrije.

Claude Cheysson, ki zaenkrat v Parizu še dalje opravlja vse funkcije zunanjega ministra, kot da se nič ne pripravlja, je vsekakor na vprašanje novinarjev, kako je z onimi govoricami okrog Bruslja, odvrnil: »V zvezi z menoj se zdi marsikaj govori ni pa hotel povedati ničesar določenega, tembolj ker so neki viri namigovali tudi na njegovo željo, da si z evropsko funkcijo občutno izboljša svoj finančni položaj.

Glede tega, kdo bo Cheyssonov naslednik na mestu francoskega zunanjega ministra, se skoraj vse domneve strinjajo v tem, da je najresnejši kandidat Roland Dumas, dosedanj minister za evropske zadeve v francoski vladi, ki ima hkrati tudi funkcijo uradnega glasnika vlade. Očitno pa je poleg teh dveh vladnih dolžnosti še važnejša oznaka Rolanda Dumasa, da je osebni prijatelj predsednika Mitterranda in da je zanj že doslej izpeljal nekaj zaupnih potez tako v Evropi kot nedavno v Maroku.

BOGDAN POGAČNIK

Odmevi na obisk Craxija v Bocnu

BOCEN — »Obisk predsednika italijanske vlade v Bocnu ni sicer imel pomirjevalnega učinka, je pa prispeval k razjasnitvi nekaterih stvari. SVP je nedvomno dosegla pomemben cilj, je namreč spet vzpostavila dialog z Rimom na najvišji ravni.« Tako piše »Tiroler Tageszeitung« iz Innsbrucka o predvčeršnjem Craxijevem srečanju z Južnimi Tirolci s pripombo, da bo Silvius Magnago na skorajšnjem sestanku s predsednikom ministrskega sveta v Rimu zahteval popolno in vsestransko enakopravnost državljanov nemške narodnosti z italijanskimi govorečimi državljani.

Bocenski »Dolomiten« pa poroča, da je Craxijev obisk prillil svežega kisika krajevnim političnim silam, ki pričakujejo sedaj začetek nove dobe za južnotirolsko politiko.

Nobelovec Tutu anglikanski škof v Johannesburgu

JOHANNESBURG — Južnoafriški škof Desmond Tutu, letošnji Nobelov nagrajenec za mir, je bil izvoljen za anglikanskega škofa Johannesburga. Desmond Tutu bo tako postal prvi temnopolti škof tega največjega mesta in gospodarskega središča Južnoafriške republike.

Sklep o njegovem imenovanju so sprejeli na konferenci anglikanskih škofov v Orangeju in je nedvomno veliko priznanje za človeka, ki je odkrit nasprotnik apartheida in vnet zagovornik človekovih pravic. Vest o imenovanju je Tutu prejel v Ameriki, kjer na raznih predavanjih prikazuje svoja stališča do južnoafriškega rasističnega režima. Dosedanja johannesburški belopolti škof Zavin bo vodil anglikansko škofijo v Portsmouthu v Veliki Britaniji.

Jugoslavija zavrača vmešavanje iz tujine za beograjski proces

BEOGRAD — Na temeljnem sodišču v Beogradu se je včeraj nadaljevalo sojenje skupini šestih občanov, ki so obtoženi sovražne dejavnosti. Tokrat so zaslišali zadnjega obtoženca Milovana Nikolića.

Nikolić je zanikal navedbe obtožnice, češ da ni bil na nobenem ilegalnem sestanku, ki jih omenja tožilec. Šlo je le za razprave o raznih temah, izmenjavi mišljenj, kot je dejal, ki jih seveda on kot sociolog in raziskovalec potrebuje za preverjanje lastnih spoznanj. Nato je še izjavil, da ne namerava več odgovarjati na vprašanja, ker je v preiskavi in pritožbi na obtožnico povedal vse, kar je imel povedati.

Tožilec Danilo Nanović ga je spomnil, da je med preiskavo na več vprašanj odgovoril, češ da »tega ne bo komentiral«. Omenil je tudi možnost spremembe obtožnice v delu, ki se nanaša na Nikolića. Gre za njegova besedila sovražne vsebine v angleškem jeziku, ki so jih našli v Nikolićevem stanovanju, govorijo pa o Kosovu in konfliktih v jugoslovanski družbi. Obzrebma je protestirala proti tožilečevemu predlogu, da

bi te tekste prebrali na razpravi, sodišče pa je nato odločilo, da dejstva iz omenjenih spisov uvrstijo med dokazno gradivo.

V pogovoru s komunisti Podravke v Koprivnici je predsednik CK ZK Hrvatske Mika Špiljak med drugim dejal, da obstajajo pritiski na Jugoslavijo, kar se je pokazalo tudi ob procesu v Beogradu. Del tiska na Zahodu izvaja pritisk s svojih reakcionarnih pozicij in skuša braniti obtožene kot velike intelektualce. »Toda ali so trije študentje, ki niso končali študija, in eden, ki je študij zaključil, veliki intelektualci?« Zahtevajo, naj se jim ne sodi, v resnici pa zahtevajo, da se omogoči prostor za delovanje opozicijskih sil pri nas. Menijo namreč, da bo v primeru, če se bo sodilo njim, zožen prostor za delovanje opozicijskih in sovražnih sil, kar pomeni, da želijo s tem pritiskom vmešavanje od zunaj v naše notranje zadeve. Ves ta pritisk poteka pod geslom, da v Jugoslaviji ni demokracije, pravzaprav pa gre za iskanje prostora v tej državi, v katerem bi mogla svobodno delovati notranja in zunanja reakcija.

Z uvajanjem pravil ponudbe in povpraševanja

Kitajska stopa na nova pota družbenoekonomskega razvoja

mer Italije, kjer se sicer sledi naukom »zahodnih« ekonomistov, a ima država nadzorstvo nad nekaterimi med najpomembnejšimi industrijskimi podjetji (kot lastnik večine delniškega glavnice). Državno nadzorstvo nad gospodarskim aparatom pa je značilno prav za kolektivistični sistem.

Kakšna pa je pravzaprav pot, ki jo skuša ubrati Kitajska? Po izjavah samih kitajskih voditeljev lahko sklepamo, da želi ta država uvesti tako imenovano »programirano tržno ekonomijo«: to pomeni, da namerava Kitajska spojit kolektivistični in tržni sistem.

V programski listini je ta velikopotezen načrt strnjen v nekaj bistvenih točkah: 1. odnos med državo in podjetji: država ostaja lastnik podjetij, določa smernice njihovega delovanja

in imenuje vodilne kadre; o upravljanju podjetja pa odločajo »managerji« sami; ti imajo popolno svobodo pri določanju cen, nabavi surovin, izbiri proizvodov in njih komercializaciji

2. gospodarsko programiranje: država bo dajala le splošne smernice in imela nadzorstvo nad nekaterimi ključnimi sektorji; vse ostalo bo prepuščeno zakonom svobodnega tržišča

3. cene: doslej je cene določala vlada; odslej pa bodo odvisne od vrednosti samih dobrin, od ponudbe in povpraševanja; država bo le pazila, da se cene ne dvigajo prekomerno in da vsekakor ne presejajo inflacijske stopnje; za dosego čimvečjega ravnotežja med ponudbo in povpraševanjem se bo država poslužila nekaterih makroekonomskih manevrov, ki so zna-

čilni za Keynesov nauk.

4. konkurenca: dovoljena in celo podpirana bo konkurenca, ki edina zagotavlja v gospodarstvu produktivnost in inovacijo; samo najbolj konkurenčna podjetja bodo torej preživevala, ukinjeni bodo vsi monopoli, sodstvo pa bo preganjalo nepošteno konkurenco

5. mezde in plače: egalitarizem (to je: enake mezde oz. plače za vse, ne glede na količino in kvaliteto dela) po mnenju programske listine ovira razvoj; zato je nujno, da prejme bolj produktiven delavec višjo mezd; razlike bodo tudi med specializiranimi in nespecializiranimi delavci in med ročnim in intelektualnim delom; kitajski voditelji se zavedajo, da bodo na takšen način nekateri obogateli prej kot drugi, pripominjajo pa,

da je to boljše kot splošna revščina; v vsakem primeru bodo zaščiteni starejši, bolniki, vdove in sirote

6. potrošništvo: v kolikor bo vodilo celotnega gospodarstva zakon ponudbe in povpraševanja, bo potrošništvo na razne načine stimulirano; nikoli pa do takšne mere, da bi povpraševanje bilo večje od ponudbe

7. državna uprava: stari in neučinkoviti voditelji državne uprave bodo odslovljeni, zamenjali pa jih bodo mlajši in bolj podkovani

8. zunanja gospodarska politika: predvideno je večje sodelovanje z vzhodnimi državami; Kitajska bo skušala pritegniti tuje kapitale, tehnološko in strokovnjake (naj omenimo, da je v ta namen prav pred kratkim sklenila dogovor z EGS)

Kakšni bodo učinki tako zasnovane gospodarske politike? Kitajci si nadejajo predvsem rast industrijske proizvodnje (industrija črpa danes okrog 42% državnega dohodka), saj je rast kmetijske proizvodnje (45% državnega dohodka) po Maovih reformah že dosegla zadovoljivo stopnjo. Sicer pa bodo prvi rezultati vidni že v bližnji bodočnosti, saj bodo novi ukrepi stopili v veljavo že januarja prihodnjega leta.

MARKO OBLAK

Z razstavo slik v Attemsovi palači
V Gorici se pričenjajo
Mittlelevropska srečanja

GORICA — Z razstavo slik, ki jo bodo odprli danes ob 18.30 v Attemsovi palači, se v Gorici pričnja bogat sklop prireditev v okviru letošnjih že osemnajstih Mittlelevropskih srečanj. Razstavo na temo »Umetniško izražanje kot terapevtska metoda« je pripravil prof. Leo Navratil, psihater v bolnišnici Closterneuburg pri Dunaju, ki je pripravil izbor umetniških stvaritev svojih pacientov. Dela, ki imajo po splošnem mnenju kritike tudi pomembno umetniško vrednost, predstavljajo zanimivo pričevanje o terapevtski metodi, ki skuša psihične motnje odpravljati s pomočjo ustvarjalnega umetniškega udejstvovanja.

Razprava bo zaradi tega odlični uvod v osrednjo temo letošnjega mittlelevropskega simpozija, na katerem bodo od petka do nedelje razpravljali o vlogi psihoanalize v srednjeevropski kulturi. Gre za temo, ki se ji goriška mittlelevropska srečanja niso mogla izogniti in ki je po mnenju mnogih prišla celo prepozno na vrsto, kljub zanimivosti tematik, ki so bile v središču pozornosti v prejšnjih letih. Psihoanaliza je namreč nastala in se razvila prav v srednjeevropskem prostoru, z Dunaja se je njen kulturni vpliv razširil na bližnje dežele in na razne kulturne veje. Tako ne smemo pozabiti Freudovega ali Jungovega vpliva na goriškega misleca Carla Michelstaedterja, ali na Svevov roman »La scienza di Zeno«, ki velja za prvi

primer psihoanalitičnega pristopa v italijanskem slovstvu, pa še na številne druge primere vpliva, ki ga je nova veda imela v našem širšem prostoru.

Simpoziju bo letos predsedoval prof. Anton Trstenjak, ki je po diplomi v Innsbrucku že poučeval psihologijo na univerzah v Ljubljani, Parizu, Milanu in Montrealu. Ob njem bodo razpravljali strokovnjaki iz Avstrije, Jugoslavije, Nemčije, Madžarske, Poljske, Romunije in Italije.

Po uvodnem srečanju, ki bo v goriškem avditoriju, v Ulici Roma jutri ob 10.30, bodo študijsko srečanje posvetili sledečim tematikam: v petek popoldne »Teoretske in zgodovinske osnove psihoanalize«, v soboto »Specifične, ideološke in zgodovinske komponente psihoanalize« ter »Psihoanaliza in literatura«, v nedeljo dopoldne pa se bo simpozij zaključil s srečanjem o »Znanstvenih in kulturnih aplikacijah psihoanalize«.

V sobote ob 18.30 bodo tudi predvajali film Freudov Dunaj, v katerem so prikazane neločljive vezi med dunajsko umetnostjo fin de siècle in psihoanalitičnim gibanjem.

M. M.

BERITE
»Novi Matajur«

MED NABREŽINO IN BUJAMI

Pogovor o
varstvu narave

TRST — V okviru sodelovanja med občinama Devin - Nabrežina in Buje v SR Hrvatski je bila prejšnji teden na sedežu turistične ustanove v Umagu sklicana okrogla miza o obširnem in perečem problemu zaščite okolja.

Razpravo sta s svojim posegom začela tajnik Zveze socialistov Buje Veljko Ivančič in odbornik za okolje in turizem na devinsko-nabrežinski občini Marino Vocci, za njima pa so se oglasili še Roberto Bovo iz urada za urbanistiko na devinsko - nabrežinski občini, prof. Giuliano Orel iz Laboratorija za morsko biologijo na tržaški univerzi ter številni izvedenci iz bujske občine. Govorniki so obravnavali različne teme: zaščito gozdov pred požari, načrtovanje zaščite okolja na obalnem področju, onesnaževanje in zakonske norme o higieni in zdravstvu, turizem in zaščito okolja ter vlogo človeka.

Sledila je razprava o sorodnih problemih v obeh občinah, s posebnim poudarkom na pravilni in popolni valorizaciji prostora glede na njune naravne značilnosti in na potrebo po tesnem in konkretnem sodelovanju med Italijo in Jugoslavijo glede zaščite in čiščenja morskih voda na severnem Jadranu. Pri tem sta prof. Orel ter inž. Brežnik opozorila na ugodne gospodarske obete, ki jih zagotavlja dotok poletnih turistov, željnih čistega morja.

V prireditvi KD Rečan

V nedeljo na Ljesah
Kulturna jesen

GRMEK — Po nadvse uspešnem Senjamu beneške pjesmi, po reviji folklornih skupin, ki so jo priredili v Klodiču ob prazniku sv. Jakoba, ter številnih manjših a zato nič manj pomembnih prireditvah, kulturno društvo Rečan z Ljes prireja v nedeljo, 18. novembra, z začetkom ob 14. uri v telovadnici na Ljesah Kulturno jesen.

Pravzaprav gre za kulturni popoldan, kjer bosta imeli glavno vlogo glasba in pesem. Predstavili bodo namreč brošuro »Pustita nam rože po našim sadit,« ki jo je letos društvo pripravilo in izdalo pri ZTT in vsebuje narečna besedila vseh pesmi 10 let Senjama beneške pjesmi. Izbor pesmi Senjama, del katerih je žal že šel v pozabo, druge pa so ponarodele, bo nato predstavil Keko s svojim ansambлом. Ob prisotnosti samega avtorja bo sledila predstavitev pesniške zbirke msgr. Valentina Birtiča »Spomin na doma«.

Letos sta izšli v Benečiji dve kaseti. Prvo je posnel mladi Benečan Ezio Qualizza, harmonikar beneške folklorne skupine Živanit. Nekatero slovensko narodno pesmi iz kasete Stari beneški valček bo na svojo diatonično harmoniko zaigral sam Ezio Qualizza. Drugo kaseto je posnel mešani pevski zbor Pod Lipo iz Barnasa, ki bo pod vodstvom Nina. Spekonje prav tako sodeloval na nedeljski kulturni prireditvi na Ljesah. Program, predvideva tudi predstavitev knjige prof. Pavleta Merkuja »Poslušam«, ki je vzbudila v Beneški Sloveniji precejšnje zanimanje.

Ob predstavitvi, ki ustreza potrebi po razširjenju novejših beneških kulturne proizvodnje, bodo naprodaj plošče, kasete in knjige o Benečiji ali domačih avtorjev v zadnjih 15 letih. Poleg kulturnega programa je KD Rečan poskrbelo tudi za veselje in zabavo.

JOLE NAMOR

Trbiški semenj v novo preobleko

TRBIŽ — Tukajšnji semenj obišče vsak dan na stotine avstrijskih turistov, poleti privablja še zahodnonemške letoviščarje, a številni so tudi gostje iz Slovenije. Kupčije ob dobri sto-terici prodajnih stojnic so zajetne, toda kioski so iz lesa in deloma pločevine, kar pomeni, da niso varni pred požarom.

Občinski svet je zato z ustreznim sklepom odredil, da je treba stojnice nadomestiti z novimi iz železa. Večina branjenecv jih je že naročila, kakih petnajst pa tega noče in so vložili priziv na deželno upravno razsodišče. Trbiški župan jih je opozoril, da jih bo dal odgnati, če se ne bodo pokorili sklepu občinske skupščine.

Delavci pri žičnicah
na Nevejskem sedlu
ne prejemaajo plač

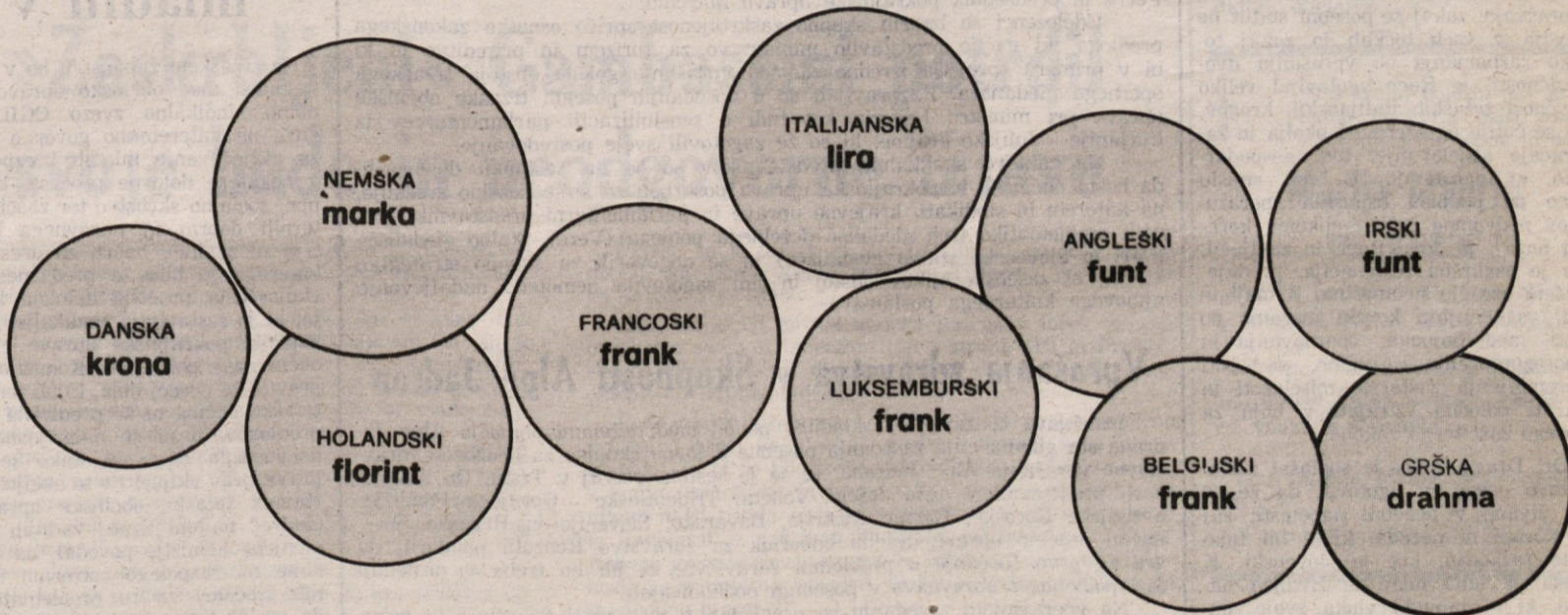
VIDEM — Kakšna bo usoda žičnic naše dežele v tej zimi, tega danes ne more nihče predvidevati. Njihovi lastniki že nekaj časa trkajo na vse-mogoča vrata, da bi jim pomagali. Od prihodkov, ki jih plačujejo smučarji, ne morejo več živeti. Od tod tudi spoznanje (ki je še daleč od tega, da bi ga vsi osvojili, predvsem pa po njem živeli), da je potrebno žičnice poslovno povezati s hoteli in gostinskimi obrati. Računica namreč govori, da so vse te dejavnosti usodno med seboj povezane in da bodo v zaostrenih gospodarskih razmerah, ko ni več dovolj denarja za dolge družinske zimске počitnice, ampak kvečjemu za kakšno nedeljsko smuko (žičnice obratujejo ob sobotah in nedeljah) eni in drugi preživeli le v tesnem medsebojnem razumevanju in sodelovanju.

Kaj se dogaja v družbah, ki so lastnice vlečnic, pojasnjuje najnovejša vest, da delavci družbe Nevea, ki ima svoje naprave na Nevejskem sedlu, že nekaj mesecev niso prejeli osebnih dohodkov. Vest je spravila v javnost, deželna svetovalka Furlanskega gibanja Puppiničeva, ki je vprašala deželni odbor, naj ji posreduje poročilo o položaju te družbe in ji hkrati pove, če namerava deželna uprava posredovati, da bi zavarovala delovna mesta v tej družbi zaposlenih oseb.

Pri Čedadu
so zasledili vidro

VIDEM — Na prisotnost vidre v deželi Furlaniji-Juljski krajini bi do nedavna ne stavil noben ljubitelj narave, ki kaj ve o plašnih življenjskih navadah tega sesalca. Zdi pa se, da so v bližini Čedadu, v predgorju Matajurja, naleteli na sledove te že prav redke živali. Našli so jih člani društva za zaščito vider »Gruppo Iontza Italia«, ki ga vodi Fabio Cassola, podpredsednik italijanskega združenja WWF. Trideset društvenih članov se je namreč podalo za sledovi zadnjih vider, a razen pri Čedadu drugod niso imeli uspeha. Pobuda se uokvirja v vsedržavni načrt za zaščito rečnih in jezerskih okolišev, kjer prebivajo vse redkejši primerki te živali. Na nje bodo ljubitelji narave le redkokje naleteli, kdor pa bi to »vodno kuno« rad videl, naj obišče Plitvička jezer-a. Tu je trušč sodobnega sveta še ni dosegel.

□ POREČ — V sredo, 21. novembra, se bodo v Poreču sestali predstavniki mešane italijansko-jugoslovanske zbornice iz Milana. Na sestanku bodo prisotni predstavniki ministrov za zunanjo trgovino obeh držav z ministroma Bojaničem in Caprio na čelu. Na zadnjem sestanku v Trstu se je posveta udeležilo kakšnih 500 oseb.

CTE

ZAKLADNE ZADOLŽNICE V EVRODEVIZI

Naložba vezana na evropsko denarno enoto

CTE so italijanski državni efekti v ECU (European Currency Unit — Evropska denarna enota) in sicer denarni enoti, ki jo sestavljajo devize držav članic Evropske gospodarske skupnosti. Oproščeni so vsakršnega sedanjega in bodočega davka, vključno davka na dediščino. Letni doprinos v ECU znaša 10,50%, doba trajanja 8 let: Obresti in kapital CTE so izraže-

ni v ECU, izplačujejo pa se v lirah na osnovi menjave lira/ECU na dan izplačila. Razpoložljivi so v znesku od 1.000 ECU dalje (kar odgovarja 1.385.000 lir ca.) po ceni, ki odgovarja nominalni vrednosti. CTE so vezani na trdno denarno enoto: ECU, torej zavarovani pred izgubo vrednosti naše valute. CTE bodo kotirani na vseh italijanskih borzah, kar bo omogočalo lažjo vnovčljivost v primeru potrebe.

VARČEVALCI JIH LAHKO
PODPIŠEJO PRI OKENCIH
GLAVNIH BANK.

PONUDBA VELJA
od 22. do 29. novembra

CTE
EVROPSKA NALOŽBA
OPROŠČENA DAVKOV

Živahna okrogla miza v Slovenskem klubu

Iskati moči v sebi in v dialogu z večino

Kako gledajo Slovenci na tri desetletja, ki so potekla od ponovne priključitve Trsta k Italiji, kako na nedavno proslavo te obletnice in s kakšnimi občutki se ozirajo na prehojeno pot uresničevanja obveznosti do manjšin, kakor jih določa londonski sporazum?

Na ta in še nekatera vprašanja, ki nam jih je zastavila nedavna obletnica, je iskala odgovore okrogla miza, s katero je Slovenski klub odprl novo sezono torkovih večerov. Pozornost, s katero so številni udeleženci spremljali uvodna izvajanja gostov, predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze Borisa Race, deželnega svetovvalca Slovenske skupnosti dr. Draga Štoka in zgodovinarja prof. Jožeta Pirjevca, in posegali v živahno razpravo, je še en dokaz o občutljivosti naše skupnosti do nerešenih vprašanj, ki že zgodovinsko bremenijo italijansko državo v odnosu do slovenske manjšine.

Boris Race je uvodoma označil leto 1954 za prelomnico v odnosih med dvema sosednjima državama, londonski sporazum pa za sad političnega realizma in prispevek k utrjevanju miru v našem delu Evrope. Po drugi strani pa današnja sodba Slovencev — ki so na njegovi osnovi ostali zunaj meja matične domovine — skozi prizmo posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine niti zdaleč ne more biti pozitivna. Navedel je seznam neizpolnjenih določil sporazuma, nato pa je izrazil politično oceno tržaške proslave nedavne obletnice 27. oktobra 1954. Če je bila to umirjena in strogo vojaška prireditve, istega gotovo ni mogoče trdit za prvi del govora predsednika vlade Craxija, ki je hotel zadovoljiti vse, pa na ta način ni zadovoljil nikogar. Pri odgovoru na vprašanje, zakaj se posebni statut ne izvaja v vseh točkah in zakaj toliko razburjanja ob vprašanju dvojezičnosti, je Race ugotavljal veliko živčnost tržaških italijanskih krogov, ki se čutijo ogrožene od okolja in zavračajo sodelovanje, tudi gospodarsko, z Jugoslavijo. V tem smislu smo po podpisu osimskih sporazumov nedvomno priče velikemu koraku nazaj, je dejal Race in zaključil, da je vsakršna resignacija, predaja, s tem ozračju neumestna. Z majhnimi, vsakdanjimi koraki moramo po poti medsebojnega spoznavanja in sporazumevanja z večino, po poti spreminjanja zastarele miselnosti in hkrati odločno vztrajati v boju za doseg zaščitnega zakona.

Dr. Drago Štoka je soglašal z Race tovo oceno in ugotovil, da že 40 let živimo v nenehni napetosti, saj v Evropi ni naroda, ki bi bil tako zelo razkosan, kot je slovenski. K sreči pa smo mlad in živahen narod, ki ni zamudil vlaka svoje zgodovine. Slovenci zunaj meja matične domovine imajo svojo največjo moč v stalni in trdni povezavi z njo, ki so jo osimski sporazumi le še okrepili. K temu moramo dodati prizadevanja za zakonsko zaščito, kjer ne

smemo popustiti niti za ped in kjer moramo nastopati čimbolj združeni kot enotno nadstrankarsko narodnostno telo. In nenazadnje gre tema dvema usmeritvama prišteti še skrb za leto dva tisoč, za mlade rodove in za njihovo socialno in narodnostno prihodnost.

Prof. Jože Pirjavec je poudaril pomen londonskega sporazuma kot enega poglobitvenih trenutkov v evropski zgodovini uzakonjanja človekovih pravic, ki pa je, žal, ostalo le na papirju. Hkrati pa je ugotovil, da gre za slabo, za ta pomen izključno Slovincem in pionirskemu delu, ki ga je na tem področju v okviru Društva narodov opravil Josip Vilfan. Pirjavec je nato opisal, kako je prišlo do podpisa londonskega sporazuma in poudaril odločilno vlogo jugoslovanske in zlasti slovenske diplomacije, ki je edina nenehno vnašala v pogajanja problem manjšin, za katerega je bila italijanska stran povsem gluha. Ustavil se je pri različnih stališčih Rima in Trsta do mejnega problema, ki so vse do podpisa osimskih sporazumov preprečevala ustvariti ozračje sodelovanja med sosednjima državama.

Mestoma polemična in dolga razprava je izhajala iz skupnega nezadovoljstva z rezultati treh desetletij veljavnosti londonskega sporazuma, nihala je med skrajnim pesimizmom in realističnim zaupanjem v prihodnost. Večina razpravljalcev je poudarila nujnost večje enotnosti v na-

S torkove okrogle mize v Slovenskem klubu. Z leve predsednica kluba Vlasta Bernard, Drago Štoka, Boris Race in Jože Pirjavec

ši razčlenjeni skupnosti, ki jo vendarle združujejo enaki smotri, in podpore demokratične večine.

»Poguma in moči moramo iskati predvsem sami v sebi, vendar v nenehnem dialogu z italijanskimi soseskami.« bi z besedami Jožeta Pirjevca lahko sklenili to skraćeno poročilo o občuteni, vsej prej kot lahki razpravi v Slovenskem klubu.

● V tržaškem gledališču Cristallo bo v soboto zvečer koncert zelo znane skupine »Area«, ki se bo v Trstu predstavila s svojim novim repertoarjem, ki zajema sugestije iz »svobodnega jazza« in iz tako imenovane elektronske eksperimentalne glasbe. Sobotni koncert prireja gledališka skupina »La contrada«. Predprodaja vstopnic v dvorani Cristallo (tel. 741-475).

Sindikati na občini za gledališče Verdi

Razmere v opernem gledališču Verdi so bile v ospredju srečanja, ki so se ga na tržaškem županstvu udeležili pokrajinski tajniki UIL Fabricci, CGIL Treu in CISL Degrassi, tržaški župan Richetti, ravnatelj Verdija de Ferra in predsednik pokrajinske uprave Marchio.

Udeleženci so izrazili skupno zaskrbljenost sprico osnutka zakonskega predloga, ki ga je predstavilo ministrstvo za turizem in prireditve in ki bi v primeru sprejetja izredno zaostрил vprašanje golega obstoja tržaškega opernega gledališča. Razpravljali so o dosedanjih posegih tržaške občinske uprave pri ministru Lagorju kot tudi o sensibilizaciji parlamentarcev iz Furlanije - Julijske krajine, ki so že zagotovili svoje posredovanje.

Na zahtevo sindikalnih predstavnikov so se na sestanku dogovorili, da bosta občinska in pokrajinska uprava poskrbeli za širše deželno srečanje, na katerem bi sindikati, krajevne uprave in parlamentarni predstavniki preučili problematiko treh gledališč deželnega pomena (Verdi, Stalno gledališče F-JK in Slovensko stalno gledališče) in se dogovorili za skupno strategijo, ki naj bi zaščitila njihov obstoj in jim zagotovila nemoteno nadaljevanje njihovega kulturnega poslanstva.

Vprašanja zdravstva v Skupnosti Alpe Jadran

Izmenjava izkušenj in usklajitev pobud med deželami območja Alpe Jadrana sta glavna cilja zasedanja posebne delovne skupine za družbeno zdravstveno vprašanja Alpe Jadrana, ki se je sestala včeraj v Trstu. Ob navzočnosti predstavnikov naše dežele, Veneta, Tridentinske - Gornjega Poadižja, avstrijske Koroške, Gornje Avstrije, Bavarske, Slovenije in Hrvaške, je v imenu deželne uprave deželni odbornik za zdravstvo Renzulli poudaril, da gre za prvo soočanje o problemih zdravstva, ki jih bo treba v naslednji fazi poglobiti z obravnavo v posebnih podkomisijah.

Na včerajšnjem zasedanju so pregledali v prvi vrsti delovanje in pobude posameznih regij na področju alkoholizma in odvisnosti od mamil tudi v luči različnih zakonskih določil, ki veljajo v Italiji, Avstriji, ZR Nemčiji in Jugoslaviji. Govor je bil tudi o tumorjih, o terminalnem zdravljenju, o živinozdravniški službi in o psihiatriji. Glede slednje so sklenili imenovati posebno študijsko podkomisijo z nalogo, da do prihodnega leta pripravi mednarodno zasedanje o psihiatriji.

V soboto na občini spet sestanek o tem vprašanju

Sindikati za vključevanje mladih v delovno tržišče

Na tržaškem županstvu bo v soboto sestanek med občinsko upravo in enotno sindikalno zvezo CGIL-CISL-UIL, na katerem bo govor o načrtu za vključevanje mladih brezposelnih v nekatere delovne procese, kot sta npr. socialno skrbstvo ter zaščita kulturnih dobrin in naravnega okolja. Gre za zanimiv načrt, za uresničev katerega je bila že pred meseci ustanovljena posebna delovna komisija, ki jo sestavljajo sindikalisti, predstavniki pokrajinske uprave in vseh občin naše pokrajine. Komisija je opravila že precej dela, kljub temu, da tržaška občina ni še predložila svojih predlogov in ni še dala jasnega in dokončnega odgovora kako se misli pravzaprav vključiti v to akcijo. Predstavniki tržaške občinske uprave je namreč na eni izmed zadnjih sej omenjene komisije povedal, da občina nima na razpolago ustreznih finančnih sredstev za to problematiko in da sprico tega ni sposobna prispevati svojega deleža pri izpeljavi tega načrta.

Sindikalna federacija bo zato na sobotnem srečanju spet pozvala tržaško občino, da pristopi k tej pobudi, upoštevajoč tudi zelo zaskrbljujoč go-

Prispevki za zdravstveno varstvo

V letu 1984 so bili prispevki za zdravstveno varstvo, ki jih morajo kriti nezavarovani državljani, določeni v višini 5,5 odstotka plače, podvržene davku IRPEF. Prispevek velja tudi za družinske člane, ki jih v breme priznava enotno besedilo o družinskih dokladah.

Za razliko od preteklih let, bo treba prispevek izplačati v enem samem znesku do 30. junija 1985 in torej tokrat ni predvideno vnaprejšnje vplačilo. Osebe, ki so bile kot odvisni delavci vpisane v kak zavarovalni zavod za manj kot leto, bodo morale vplačati vsoto, od katere odštejejo že izplačane zneske.

Prispevek za zdravstveno varstvo je obvezen za vse italijanske državljane, ki morajo prijaviti svoje dohodke v obdavčitev IRPEF in ki — četudi le del leta — niso bili obvezno zavarovani pri enem od javnih varstvenih zavodov. Bolniško varstvo v okviru Vsedržavne zdravstvene službe lahko zahtevajo tudi tuji državljani s stalnim bivališčem v Italiji pod pogojem, da plačajo prispevek v višini 5,5 odstotka dohodkov, prejetih v Italiji in v tujini, in ki ne more biti manjši od 250 tisoč lir.

● ENEL sporoča, da bo zaradi nujnih del prekinjena dobava električnega toka jutri ob 8.45 do 16. ure v miljski občini na območju krajev Pisciolon, Ribiško naselje in Lazaret.

Drevi seja glavnega sveta Kmečke zveze

Drevi, ob 19.30, se bo na sedežu v UL Cicerone 8 sestel glavni svet Kmečke zveze. Na dnevnem redu ima razpravo o programskih izjavah novega predsednika deželnega odbora (podrobneje o poglavju, ki se tiče kmetijstva), o predlogih, ki jih je organizacija posredovala deželi za razvojni načrt za obdobje 1985-87, o novi varianti k splošnemu regulacijskemu načrtu zgoniške občine, o problemu prodaje lastnih pridelkov na osmih (podrobneje o sestanku s predsednikom in ravnateljem KZE)

Škof Bellomi obiskal Domjo

Na svojem pastoralnem obisku v ricmanjski župniji je škof Bellomi v spremstvu župnika Kosmača v tork obiskal tudi vas, razne ustanove in cerkev pri Domju, ki spadajo pod ricmanjsko župnijo. Zvečer se je ugledni gost mudil v Socialnem centru A. Ukmar - Miro, kjer imajo sedež KD F. Venturini in druge naše organizacije. Škofa Bellomija so sprejeli člani društva ter lepo število domačinov. V veliki dvorani so člani društva pripravili lep in bogat kulturni spored. Najprej je Jasna Kozina orisala zgodovino vasi ter poudarila delež, ki so ga dali vaščani v narodnoosvobodilni borbi. Peter Kermec je uglednemu gostu v imenu društva podaril spominsko plaketo in brošuro o delovanju in zgodovini društva. V kulturnem programu, ki ga je napovedovala Nevenka Kozina, so nastopili otroški zbor, gojenci šole Glasbene matice in moški zbor F. Venturini, ki je zapel več slovenskih, italijanskih in latinskih pesmi. Nato je škof imel kratek nagovor v slovenščini, v katerem se je zahvalil za tako lep in prisrčen sprejem ter zaželel tako članom društva, družinam ter vsem vaščanom nadaljnjo srečo in zdravje in blaginjo na vseh področjih. Za zaključek je moški zbor zapel še Zdravico, nakar je sledila prijateljska družabnost ob kozarcu domače kapljice in ob prepevanju lepih slovenskih in italijanskih pesmi, katere se je z zadovoljstvom udeležil tudi škof. (mm)

Medtem ko s Proseka prihajajo nove pritožbe

Tržaška občina mora spoštovati pravice jusarskih upravičencev

Že dalj časa se govori, in o tem smo tudi poročali, o raznih pobudah gospodarskega značaja, ki naj bi rastle v bližini proseške železniške postaje na področju zgoniške občine. Po mnenju njihovih pobudnikov so predvidena na področju, ki jih za te namene določa trgovinski načrt omenjene občine. Zgradila naj bi se nekatera skladišča, predvsem pa je govor o pobudah Delavskih združenj in Trieste gros.

Vedeti je treba, da je to področje v glavnem kraška gmajna, last jusarskih upravičencev. Kot smo tudi že poročali so v zadnjem času jusarji iz tržaške občine naslovili prošnjo pristojnim oblastem (tržaškemu prefektu, deželnemu komisariatu za likvidacijo jusa in pokrajinskemu nadzornemu odboru), s katero so jih pozvali, da bi na osnovi zakona 278/57 sklicali volitve za ustanovitev odborov za ločeno upravljanje jusarskega premoženja. S tem so praktično izrazili željo, da bi sami upravljali to premoženje, ker tržaška občina ravna z njim kot »svinja z mehoma«. Ni jih vprašala za razna mnenja, ko bi to morala storiti, prodala je jusarsko zemljo tudi zasebnikom in marsikaj so še dodali v svojih pritožbah.

To vprašanje je v zadnjem času posebno žgoče prav na Proseku, pri čemer ne gre pozabiti, da se govori o področju, ki je last tržaške občine, upravlja ga zgoniška (ki mora izdati razna dovoljenja, da se na njem sploh lahko kaj zgradi), držanski lastniki pa so jusarji s Proseka. Dovolj je, da pomislimo na razne pobude, ki gredo od nogometnega stadiona pa do kolesarske steze in drugih podobnih psevdopojavnokoristnih megalomanskih iniciativ, bomo takoj dojel, kakšen pritisk se skuša izvajati na ta teritorij. Jusarji s Proseka so se zato zbrali na sestanku in proučili položaj; sklenili so in to

dali vedeti tržaški občinski upravi, da brez njihovega privoljenja ne sme sprejeti nobenega ukrepa v zvezi z omenjenimi zemljišči, prefekturo pa so pozvali naj čim prej skliče volitve, ker tržaška občina ne zagovarja njihovih interesov.

Pri tem gre dodatno, da so se predstavniki odgovornih oblasti v glavnem strinjali, da je potrebno sklicati volitve, določene težave pa naj bi obstajale, ker bodo meseca maja že itak na sporedu upravne volitve, ki bi jih ne kazalo združevati, zaradi možnih spekulacij, z jusarskimi.

Medtem pa se v celotni zadevi beležijo nekatere novosti. Jusarji s Proseka so na gmajni, v bližini zgoniške železniške postaje in nove kasarne finančnih stražnikov, opazili zemljemerce, ki so zakoličili približno dva hektara veliko parcelo; da so opravili to delo so posekali tudi nekaj dreves. O tem posegu na jusarskem zemljišču niso bili seznanjeni. Kdo je to sploh naredil? Zakaj?

Neuradno so izvedeli, da je zemljemerec, ki je opravil ta dela, že kontaktiral lastnike zemljišč, ki »motijo«, in jih pozval, da bi jih prodali. Drugega niso izvedeli. Karkoli se kuha, je treba poudariti, je nekaj zasebnega, za uresničitev česar ne more biti omenjena zemlja razlašena. Zaradi številnih podobnih primerov so namreč ljudje pod psihozo, da jim bo zemlja pač razlašena, če je nočejo prodati. To pa ne drži, zaradi česar ne gre nasaditi takim lažnim trditvam. Resnica pa je, da postaja kraški teritorij vse bolj dragocen (ker pač v pokrajini ni drugega na razpolago), zaradi česar se nanj in na lastnike izvajajo vse večji pritiski za uresničitev raznih pobud gospodarskega in drugega značaja. (A. S.)

Priprave na nedeljsko postavitve dvojezičnih tabel

V naš boj moramo pritegniti vse demokrate

Prireditelj začrtal program nedeljskega shoda

Poziv Združenja aktivistov:

vsi na manifestacijo v Trebčah!

Koordinacijsko združenje vzhodno-kraških vasi je na svojem torkovem sestanku v trebenskem ljudskem domu dokončno izdelalo program nedeljske manifestacije za namestitve dvojezičnih cestnih tabel. Udeleženci manifestacije se bodo zbrali ob 10.30 ob vhodih v vas na pokrajinski cesti Opčine - Bazovica, kjer bodo četrt ure kasneje simbolično odkrili dvojezični tabli. Po tej manifestativni akciji bodo udeleženci v dveh sprevedih dosegli vaški trg, kjer se bo ob 11. uri začel shod. Na čelu sprevedov bosta korakali godbi na pihala iz Trebč in iz Križa. V imenu prirediteljev bo govoril tajnik koordinacijskega združenja David Malalan, medtem ko bo program povezovala Luiza Grgič.

Organizator bo za to priložnost poskrbel za dve večji parkirišči. Prvo bo ob trebenskem nogometnem igrišču, drugo na nasprotni strani vasi proti Padričam. Udeleženci manifestacije so naprošeni, da se pripelejo v Trebče po pokrajinski cesti, tistim, ki pridejo po državni cesti št. 202 pa priporočajo, da zavijejo na openskem križišču in se nato skozi Opčine pripeljejo v vas. Med manifestacijo bo pokrajinska cesta skozi Trebče zaprta za promet. Za vse ostale podrobnosti se bodo prireditelji domenili na jutrišnji seji v Trebčah.

»Za Trebče bo nedeljska manifestacija zgodovinski dogodek«, nam je dejal domačin Lucijan Malalan, saj bomo spet dokazali našo enotnost in naše nasprotovanje vsakršni krivici

To tablo je tržaška občina postavila v začetku sedemdesetih let, ko je upravo vodila levsredinska koalicija. Zakaj je niso sredi septembra letos obnovili?

in vsakršnemu nasilju. Moramo nadaljevati to, kar smo že začrtali v Gorici, ne smemo pa se ustaviti niti po Trebčah in vztrajati da dosežemo vse kar nam pripada. V tem trenutku je zato najpomembnejša enotnost med vsemi Slovenci, v boj za naše pravice, da mora vse bolj pritegniti tudi vse italijanske demokrate.

O ciljih trebenskega shoda je tekle beseda na sinočnjem informativnem sestanku v Križu, na strokovnem zavodu J. Stefan in na liceju F. Prešeren pa sta bili dijaški

zborovanji, na katerih so člani enotne slovenske delegacije seznanili dijaške o poteku boja za naše narodnostne pravice.

Drevi sestanka pri Domju in v Trstu

Informativna sestanka o pomenu trebenskega shoda bosta drevi pri Domju in v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20). V Domu Antona Ukmarja pri Domju se bodo ob 20. uri zbrali predstavniki društev in organizacij iz dolinske in iz miljske občine, v Gregorčičevi dvorani ob isti uri pa zastopniki mestnih in predmestnih športnih in kulturnih društev.

VČERAJ NA DEŽELI

Predsednik Manzoni sprejel Mirošiča

Predsednik deželne sveta Luigi Manzoni je včeraj zjutraj sprejel jugoslovanskega generalnega konzula v Trstu Draga Mirošiča. Na srečanju, ki je potekalo v prijateljskem vzdušju, sta Manzoni in Mirošič soglašala, da se odnosi med Italijo in Jugoslavijo, posebno med obmejnimi deželami, razvijajo v najboljšem redu.

Učenci iz Boršta in s Peska na razstavi o taboriščih

Pred nedavnim se je v Srenjski hiši v Borštu zaključila razstava o koncentracijskih taboriščih in tržaški Rižarni, ki sta jo priredila krajevna sekcija VZPI - ANED in KD Slovence ob podpori ANED, ki je razstavo pripravila. Med številnimi obiskovalci razstave gre posebej omeniti učence osnovne šole iz Boršta in s Peska, ki so si razstavo ogledali v spremstvu učitelje in ob prisotnosti članov pokrajinskega odbora ANED, ki so jim opisali osebna doživetja v taboriščih ter nekaj zgodovine OF in NOB. Sekcija VZPI - ANPI iz Boršta in društvo Slovence se zahvalujeta organizaciji ANED ter vsem vaščanom, ki so sodelovali pri organizaciji razstave.

Zagrebski gledališčniki jutri v Trstu

Hrvaško narodno gledališče iz Zagreba bo nastopilo jutri v gledališču Rossetti s tragedijo »Šteta što je kurva« Johna Forda. Delo je režiral Georgij Paro. Gostovanje zagrebških gledališčnikov sodi v okvir sodelovanja in izmenjav med deželnim Teatrom stabile in najpomembnejšimi jugoslovanskimi gledališkimi hišami.

Predstava, ki se bo začela ob 20.30, je izven abonmaja, za abonente tako Teatra stabile kot SSG je predviden 50-odstotni popust.

Poziv prof. Salama v zvezi z lakoto v svetu

Nobelovec za fiziko in znanstvenik Miramarskega centra za teoretsko fiziko prof. Abdus Salam je včeraj naslovil na ministrskega predsednika Craxija poziv, naj podpre boj proti lakoti v svetu s konkretnim dejanjem, to je z glasovanjem za popravek k finančnemu zakonu, ki predvideva vključitev 2.800 milijard lir v državni proračun. S to vsoto naj bi krili državni izdatek za pomoč lačnim v svetu, ki bi ga predvidel ustrezen zakon. Ta zakon pa mora parlament šele sprejeti. Sedaj ima še obliko zakonskega predloga, katerega prvi podpisnik je predsednik KD Flaminio Piccoli.

Zaenkrat je torej tu vprašanje še nastežaj odprto. Včeraj je parlament že razpravljaj o finančnem zakonu in predlog za popravek, ki ga je vložila radikalna stranka, ni bil sprejet, kar postavlja vso zadevo na glavo. Proti koncu leta pa naj bi razpravljali tudi o Piccolijevem predlogu in če bo sprejet, meni prof. Salam, bo Italija na najbolj zgovoren način dokazala, da dejansko čuti hud problem lakote v svetu. Podoben poziv je poslalo tudi tržaško Radikalno združenje za alternativo samemu Piccoliju.

● Predstavništvo Občine San Severino Marche se bo jutri udeležilo svečanosti v Miljah, na kateri se bodo poklonili spomenu miljskega partizanskega komandanta Marta Depangherja, ki se je pred štiridesetimi leti boril na področju San Severina. Svečanost bo ob 11.30 na županstvu. Ob tej priložnosti bodo izročili Depangherjevi vdovi Orsoli Sabaz spominsko plaketo.

»Zaskrbljeni« Gambassini potrdil svoje hude in neodgovorne izjave

Po Gambassinijevem nizkotnem izpadu na torkovi seji deželne sveta je komunistična skupina izdala naslednje tiskovno poročilo:

»Predsedstvo komunistične svetovalske skupine čuti potrebo zavzeti stališče o zelo hudih izjavah, ki jih je izrekel v dvorani svetovalec Liste za Trst Gambassini, ki je dejal — glede slovenske manjšine — da bi lahko našli trupla mrtvih po ulicah Trsta, če bi vlada hotela z zakonom imponirati bilingvizem.

Ta grožnja, ki je zelo huda provokacija kot tudi zelo nevarno neodgovorna, še močnejše potrjuje — v odsotnosti uradnih demantijev lastnih vodstvenih organizmov — skrajno stališče liste, s katerim se za veliko namrava prekositi same fašiste.

S tem dogodkom je treba seznaniti javnost in ga cenzurirati, kot je primerno storil, kdor je predsedoval deželnemu svetu.

Poleg tega je treba ugotoviti, da je svetovalec Gambassini nato glasoval za resolucijo MSI o problemih furlanskega jezika, o katerih se je razpravljalo v deželnem svetu.

Predsedstvo deželne komunistične skupine je mnenja, da je grožnje vedenje svetovalca Gambassinija že samo po sebi žalitev do deželne institucije, ki pa mora nasprotno biti — kot je vedno bila — osnovni moment omikane življenja in pobudnik za vedno širšo kulturo sožitja, v interesu prebivalstva Trsta in vse Furlanije - Julijske krajine.

Tiskovno poročilo je izdala tudi svetovalska skupina LpT, v katerem precizira, da je glasovala proti obema resolucijama z izjemo Gambassinija, ki je podprl resolucijo MSI, ki po njegovem ni vsebovala negativnih elementov, opaznih v ostalih.

Oglasil se je tudi sam Gambassini, ki pa je v bistvu potrdil kar smo včeraj zapisali. Tiskovno poročilo, ki ga je izdal, se glasi:

»Žal, da je bil en del mojega posega v torek na seji deželne sveta strukturaliziran s strani KPI in Primorskega. Mislim torej, da sem dolžan dve pojasnili glede omenjenih strukturalizacij:

1. Še zdaleč nisem imel namena, ki mi je bil napačno pripisan, izreči kakršnokoli grožnjo, ampak sem izrazil mnenje, da bi se bilo treba »bati« težkih ljudskih reakcij s hudim motenjem javnega reda, tako da bi lahko na ulicah našli trupla mrtvih, v primeru, da bi vlada hotela imponirati z zakonom integralni bilingvizem v Trstu. Nobene grožnje torej, ampak — ponavljam — »zaskrbljenost« za morebitne dogodke, ki jih je treba predvideti in predhodno preprečiti.

2. Govoreč o »Trstu« sem se, jasno, nanašal na »mesto«, kjer, po mojem mnenju, ni sprejemljiva nobena oblika bilingvizma, ne uradnega, niti polžečega (striscian-te). Bilingvizem je umeven v mejah, ki jih že itak predvideva Londonski sporazum, v krajih pokrajine z visokim odstotkom slovenske manjšine.

Tako »pojasnjuje« svetovalec Gambassini. Kdo pa strukturalizira, sprašujemo; je mar strukturalizacija izražanje globoke zaskrbljenosti nad tako hudimi izjavami? Niso pa nasprotno prav taki hudi in neodgovorni izpadi strukturalizacija celotnega vprašanja, ki za mirno in pravično rešitev potrebuje drugače »zaskrbljene« zagovornike? Sicer pa se »pojasnila« komentirajo sama, saj je svetovalec Gambassini z njimi še dodatno zaostрил, kar je govoril v deželnem svetu in kar smo že ostro obsodili. (A.S.)

Pridržana prognoza za mladega vespista

18-letni mehaniški vajenec Roberto Schivaldi se je hudo poškodoval v prometni nesreči, ki se je pripetila včeraj okoli 14.30 v Ul. Morpurgo. S svojo vespo 125 se je vozil v smeri proti Naselju sv. Sergija, ko mu je pri hišni številki 7 presekala pot 41-letna Elda Legovich iz Doline 332, ki je s svojo alfa sud pravkar zapuščala parkirišče.

Fant, ki stanuje v Boljuncu št. 148, je v nesreči dobil močan udarec v čelo in je padel v nezavest, tako da so si zdravniki na oddelku za oživljanje v katinarski bolnišnici, kamor so ga prepeljali reševalci, strogo pridržali prognozo.

Poskus samomora s skokom v morje

Nesebična pomoč 39-letnega Licia Poleseja je včeraj zjutraj v barkovlanskem portu prepeljala gotovo smrt 62-letne Vittorie Benvenuti, stanujoče v Ul. Severo 66.

Po pričevanju uslužbencev mestne snage, ki so ob 8.30 odvažali smeti v bližini borovega gozdička, je v

rdečo haljo oblečena ženska kričala stekla proti morju in se na pomolu brez vsakega obotavljanja pognala v valove. Polese, ki se je s svojo barko nahajal v bližini, je prav tako skočil v vodo in jo ob pomoči smetarjev potegnil na suho. Vittorio Benvenuti, ki je bila v oskrbi barkovlanskega Središča za mentalno zdravje, so nemudoma odpeljali v glavno bolnišnico, kjer so si zdravniki pridržali prognozo.

● Tržaški občinski odbor je na svoji zadnji seji odobril celo vrsto sklepov rednega upravnega značaja, ki jim mora sedaj še ratificirati občinski svet. Med drugim je odbor nakazal 250 milijonov lir za postavitev očiščevalne naprave v Bazovici.

● Pokrajinsko tajništvo PSI je sklicalo za danes zvečer sestanek socialističnih delavskih jeder v podjetjih z državno udeležbo tržaške pokrajine. Govorili bodo o stanju pogajanja med IRI, deželo in sindikati ter o predlogu PSI, naj bi v prihodnji deželni proračun vključili postavko najmanj 50 milijard lir za korist javnih podjetij tržaško - goriškega območja.

Mi aktivisti, so poudarili, smo bili v vseh teh povojnih letih močno angažirani v vseh naših društvih in organizacijah, ker smo smatrali, da je naša prisotnost potrebna in da smo dolžni dati svoj prispevek vsaki pobudi in akciji, ki je imela za cilj uveljavitev naših pravic in utrditev prijateljstva in bratstva, ki je vezalo v času vojne slovenske in italijanske antifašiste, aktiviste in borce. Zato smo še bolj občutili krivico, ki jo je storila tržaška občinska uprava, ko je odstranila vse dvojezične table in postavila na njihovo mesto samo table z italijanskimi napismi. Mi pričakujemo, so poudarili na seji, da bo tržaški župan na občinski seji, ki je napovedana za petek to stališče spremenil in popravil krivico, ki je v ostrem nasprotju s tem, kar nam pripada že po republiški ustavi in kar sta nam zagotavljala najprej londonski memorandum, nato še osimski sporazum.

Zadovoljni smo, so še poudarili, da se je tudi mladina vključila v priprave na nedeljsko manifestacijo in da so prav v teh dneh na naših šolah informativna zborovanja, na katerih so dijaki pokazali, da niso neobčutljivi za to, kar se pri nas dogaja in da čutijo potrebo po takšni enotni manifestaciji. Pozivamo zato tudi s te seje, so ob koncu poudarili člani glavnega odbora, vse naše člane, bivše borce in vse naše prijatelje, da se nedeljske manifestacije v Trebčah v čim večjem številu udeležijo.

† Po kratki bolezn nas je za vedno zapustila naša draga in priljubljena mama in nona

Marija Maurič vd. Požar

Pogreb bo danes, 15. t.m., ob 12.30 iz bazovske cerkve na pokopališče.

žalostno vest sporočajo: Stanko, Sonja, hčerke Milka, Danica, Fanny ter vsi vnuki in sorodniki.

Trst, Opatija, Melbourne, 15. novembra 1984

(Pogrebno podjetje Ul. Zonta)

† Zapustila nas je naša draga Rozalija Ščuka vd. Savi

Pogreb bo jutri, 16. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Križu.

žalostno vest sporočajo: hči Celestina, sin Felice ter vsi sorodniki.

Trst, 15. novembra 1984

(Občinsko pogrebno podjetje)

Vsi bodo dosegli svoj cilj le jaz ga ne bom dosegel... Ognja prepoln, poln sil, neizrabljen k pokoju bom legel (S. Kosovel)

15. 11. 1983

15. 11. 1984

Minilo je leto dni, odkar nas je naš mali

Štefan Guzzardi

zapusil v neizmerni žalosti.

Štefanček! Nikoli te ne bomo pozabili!

Mama, sestra in nona

Hvaležni smo vsem, ki obiskujejo njegov prerani grob.

Kroglice, 15. novembra 1984

TPPZ bo pel na jutrišnjem slovenskem shodu v Celovcu

Pogovor predstavnikov TPPZ z novinarji včeraj v Bazovici

Tržaški partizanski pevski zbor »P. Tomažič« odhaja v petek v Celovec, kjer bo s svojim programom »Revolucija in glasba«, v katerem izvaja partizanske in borbene pesmi kar v devetih jezikih, nastopil na veliki manifestaciji, ki so jo koroški Slovenci, ob podpori naprednih sil, napovedali v obrambo dvojezičnosti na tem področju. Kot je znano, preživljajo koroški Slovenci prav v tem času težke trenutke, ko jim grozi nevarnost, da bi izgubili še tiste pravice, ki so jih doslej uživali. Zato je prav in koristno, da jih Tržaški partizanski pevski zbor s svojo borbeno pesmijo, povezano z ideali in tradicijami narodnoosvobodilnega boja, navduši in jim vlije poguma za njihov nadaljnji boj.

O tem, pa tudi o delovanju zbora v novi sezoni, je stekel razgovor včeraj dopoldne na sedežu zbora v Bazovici, kjer je dirigent Oskar Kjuder sprejel odgovornega urednika partizanskega glasila TV 15 Toneta Urbasa in urednico Živo Drole, ki bosta pripravila za 29. november poseben članek prav o delovanju zbora in o pomenu tega za bive aktiviste in borce NOB tega področja, kot tudi za povezovanje italijanskih bivših borcev in na sploh naprednih sil z jugoslovanskimi narodi.

Na sestanku, ki so se ga udeležili nekateri člani zbora, med njimi častni in tudi najstarejši član zbora Miro Presel in recitator Stane Raztresen, je Oskar Kjuder v kratkem oral nastanek in razvoj zbora, ki je od leta 1973, ko je začel s svojo dejavnostjo, opravil 342 koncertov na tem področju, v drugih krajih Italije, v Jugo-

slaviji, Avstriji in tudi v Sovjetski zvezi. Skupno je njegove koncerte poslušalo okrog pet milijonov poslušalcev, pevci pa so v tem času imeli kar okrog 1300 vaj. Sedaj šteje zbor 127 članov, od tega 97 pevcev, 22 pa članov orkestra, ima tudi pet recitatorjev, tri člane tehnične ekipe in pa seveda še posamezne komisije, ki rešujejo in odgovarjajo tako za gospodarske, kot socialne probleme zbora, pa tudi za njegovo programsko politiko.

Z zadovoljstvom je Oskar Kjuder obvestil goste, da se je prijavilo k zboru kar 87 mladih fantov in deklet, ki bi želeli ustanoviti svoj zbor, ki bi nadaljeval s petjem borbenih in partizanskih pesmi, morda na drugačen način, takšen pač, ki bi odgovarjal okusu in miselnosti mladih.

Ob koncu je Kjuder napovedal še prireditve zbora v tem delovnem letu: januarja bo imel zbor svoj občni zbor, februarja bo imel nastop v mestu Vittorio Veneto, marca bo sodeloval v Lonjerju na spominski svečanosti 40-letnice napada fašistov na partizanski bunker v vasi, v aprilu bo šel z bivšimi deportiranci v nacistično taborišče Buchenwald, 1. maja bo sodeloval na prvomajski proslavi na Goldonijemem trgu, v juniju bo nastopil na osrednji proslavi ob priključitvi Primorske k Jugoslaviji, prve dni julija bo v Bazovici že tradicionalni partizanski praznik, v avgustu bo šel zbor verjetno ponovno na turnejo v SZ, za september pa imajo že vabilo za sodelovanje na osrednjem festivalu italijanskega komunističnega tiska.

Devinsko-nabrežinska občina o čiščenju devinskega gozdiča

Devinsko-nabrežinska občina nam je poslala v objavo naslednje tiskovno sporočilo:

Akcija za čiščenje borovega gozda v Devinu, ki jo je dne 11. novembra sprožila tržaška pokrajina v sodelovanju z občino Devin - Nabrežina, Zavodom združenega sveta iz Devina in skupinami prostovoljcev iz občine ter iz cele pokrajine, je žela velik uspeh, tudi zaradi čudovitega sončnega vremena. Pobuda spada v načrt za realizacijo javnega parka devinskega borovega gozda, za odprtje sprehajalne steze Rilke in za zaščito področja in je obsegala nabiranje raznih odpadkov ter posek gozdne podrasti (grmičevja in robide), pod vodstvom gozdnega nadzornišva iz Devina. Pri tej hvalevredni iniciativi so kot ekološki delavci sodelovali tudi rektor Zavoda združenega sveta, David B. Sutcliffe ter odborniki Mario Martini za tržaško pokrajino in Marino Vocci za občino Devin - Nabrežina.

Ce bo vreme naklonjeno, bo pobuda ponovno stekla v prihodnjih dneh. Zahvaljujemo se za sodelovanje.

izleti

Združenje Italija - ZSSR sporoča, da sprejema rezervacije za organizirano potovanje »Novo leto v LENINGRADU«. Potovanje, od 30. decembra '84 do 6. januarja '85, vsebuje tudi tridnevno bivanje v Moskvi. Za informacije je združenje odprto vsak dan od 17. uri do 19.30 in vsako soboto od 10. do 12. uri. Združenje Italija - ZSSR, Ul. Torrebianca 13, tel. 60158.

razna obvestila

TPPZ P. Tomažič sporoča, da bo v danes, 16. t. m., ob 15.30 odhod z avtobusi z obmejnega prehoda Pesek - Kravci potok - na jugoslovanski strani v Celovec, kjer bo nastop na demonstrativnem celovečernem koncertu za dvojezičnost na Koroškem. Ne pozabiti na dokumente!

gledališča

VERDI
V soboto, 17. t. m., ob 17. uri (red S) četrti predstava Puccinijeve opere »Madama Butterfly«. Dirigent Baldo Podic.

ROSSETTI
Jutri, 16. novembra, bo Hrvatsko narodno kazališče iz Zagreba predstavilo delo J. Forda »Šteta što je kurva«. Režija Georgij Paro. Predstava izven abonmaja. Za abonente 50-odst. popust. V torek, 20. t. m., koncert Riccarda Cocciantaja. Predstava izven abonmaja. Za abonente 20-odst. popust.

AVDITORIJ
Danes, 15. t. m., ob 20.30 bo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine predstavilo »L'amore delle tre melarance« s skupino novih Podreccovih lutk. V abonmaju - odrezek št. 2. Informacije in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaž Protta.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA Velika dvorana
Jutri, 16. novembra, ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije - Rdeči abonma in izven.

Srednja dvorana
Danes, 15. t. m., ob 19.30: Delitev (Piero Chiara). Gostovanje SSG iz Trsta.

Okrogla dvorana
Jutri, 16. t. m., ob 22. uri: Nočni program - Monodrama Petra Kralja »Cigansko pokopališče«.

Sprejemna dvorana
Do 21. novembra: INTART 84.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 15. t. m., ob 20. uri: I. Pregelj - M. Kmecl »Plebanus Joannes«. Predstava za abonma S - četrtak in S - sredo ter izven v veliki dvorani Kulturnega centra v Novi Gorici.

kino

Ariston Dvorana rezervirana.
Eden 15.30 — 22.00 »Ultraflash«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Genice 17.00 — 22.15 »Uno scandalo per bene«. G. De Sio, G. Calambra.

Excelsior 16.30 — 22.15 »A tu per tu«. Paolo Villaggio, Johnny Dorelli.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Le porchette ingorde«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Delitto al Blue gay«. Za vsakogar.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »L'amante bisex«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »Strade di fuoco«.

Mignon 17.00 — 22.15 »Metropolis«.

Aurora 17.00 — 22.00 »Greystoke - La leggenda di Tarzan, il signore delle scimmie«.

Capitol 16.30 — 22.00 »I predatori della vena d'oro«. C. Heston.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Mantidi in amore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Jimmy Dean, Jimmy Dean«.

Radio 15.30 — 21.30 »Le grandi labbra di Bocca d'oro«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »L'uovo del serpente«. Za vsakogar.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 19. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert pianista MARCA GIOVANETTIJA, dobitnika nagrade »Premio Monti 1984«.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 15. novembra LEOPOLD

Sonce vzide ob 7.03 in zatone ob 16.35 — Dolžina dneva 9.32 — Luna vzide ob 21.13 in zatone ob 12.33.

Jutri, PETEK, 16. novembra ALBERT

Vreme včeraj: temperatura zraka 9,2 stopinje, zračni tlak 1015,5 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 52-odstotna, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Valentina Bruni, Stella Lorenzi, Noemi Pellarini, Martina Cuadagni, Enrico Maggiali.

UMRLI SO: 88-letna Rosalia Scuka vd. Savi, 64-letna Anita Fazzi por. Vigentini, 70-letna Laura Vezzoni por. Nardin, 79-letna Maria Bratina, 57-letni Rodolfo Rovati, 86-letni Renato Tagliati, 27-letni Roberto di Lernia, 53-letni Giovan Battista Marcheschi, 97-letna Aurelia Zavadlav, 78-letna Elsa Maier vd. Baxalys.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski dvored 117, Ul. Combi 9, Prosek, Zavrje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Ospedale 8 in Ul. dell'Istria 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Prosek, Zavrje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20
vas vabi v soboto, 17. novembra, ob 18. uri na odprtje razstave

MEDNARODNEGA ZDRUŽENJA GRAFIKOV

mali oglasi

V NEDELJO, 11. t. m., okoli 19.30 - 20.30 sem izgubila na Proseku zlato uro. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Ura«.

TAKOJ PRODAJ trodelno omaro, ročno izdelano; postelje z vložki, mize in stole. Tel. 040/740-627.

TAKOJ PRODAJ 2 moderni manjši kuhinjski omari in mizo s štirimi stoli. Tel. 740-627.

TAKOJ PRODAJ 2 vzmeti, 2 »jogija«, 2 žimnici in več stolov - novo. Tel. na št. 740-627.

VINOGRADNIKU prodam priprave za predelavo grozdja. Tel. 740-627.

21-LETNO DEKLE, večša uradnica, z znanjem slovenskega, italijanskega, angleškega in srbohrvaškega jezika, išče zaposlitev. Telefonirati zjutraj na št. 818-067.

DELO. Iščem kakršnokoli delo v okolici Gorice, lahko tudi za kakšno uro. Informacije na upravi PD v Gorici.

DELAVEC TVRDEK FIAT prodaja regato 1300 super po stari ceni. Telefonirati v večernih urah na št. 229-224.

PRODAM motor morini 250, prevoženih 12.000 km, v dobrem stanju. Cena: 1.000.000 lir. Tel. 226-517.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sossi - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

menjalnica

14. 11. 1984

Ameriški dolar	1.825.—
Kanadski dolar	1.390.—
Švicarski frank	752.—
Danska krona	170.—
Norveška krona	211.—
Švedska krona	214.—
Holandski florint	549.—
Francoski frank	200.—
Belgijski frank	28.—
Funt sterling	2.300.—
Irski sterling	1.900.—
Nemška marka	619.—
Avstrijski šiling	87,75
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška drahma	14.—
Debeli dinar	8,50
Drobni dinar	8.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA FILIZZI 18 - ☎ 61-448

GLASBENA MATICA TRST

Sezona 1984-85

2. abonmajski koncert

DANES, 15. novembra 1984, ob 20.30 v KULTURNEM DOMU v Trstu

MILOŠ MLEJNIK, violončelo
JANKO ŠETINC, klavir

Na sporedu Valentini, Lipovšek, Debussy in Brahms.

Prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

razstave

V Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad., razstavlja svoje črno-bele fotografije na temo »Pomlad na avtocestni trasi« Saša Ota. Razstavo prireja Foto Trst 80.

V umetnostni galeriji Nadie Bassanese (Trg Giotti 8, 1. nadstr.) bodo jutri, 16. t. m., ob 18. uri odprli razstavo newyorškega slikarja Michaela Goldberga.

Od danes, 15., do 30. t. m. bo v umetnostni galeriji »Studio« v Milanu — Ul. Nirone 11 — razstavljal tržaška slikarica Zora Koren Škerk. Odprtje razstave jutri, 15. t. m., ob 18. uri.

V galeriji Cartesius razstavlja svoje grafike 18 slikarjev iz Italije.

Danes, 15. novembra, ob 18. uri bo v galeriji Torbandena, Ul. Torbandena 1, otvoritev mednarodne grafične razstave.

darovi in prispevki

V spomin na drago Tamaro Frančeskin darujejo za KD Rdeča zvezda: mama in oče 50.000 lir, nono Berto in nona Ivanka 50.000 lir, teta Duška in stric Stano 50.000 lir, družina Perčič 20.000 lir, družina Franjo Furlan 10.000 lir, Ivanka Miličeva 10.000 lir in družina Janko Rebula 10.000 lir.

V spomin na drago Tamaro Frančeskin daruje Marta Budin iz Saleža 10.000 lir za folklorno skupino Rdeča zvezda in 10.000 lir za SK Kras.

V spomin na drago Tamaro Frančeskin darujeta Cvetka in Zdravko 20.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na grob Tamare Frančeskin darujeta Zora Rodica in Marica Budin iz Samatorce 40.000 lir za folklorno skupino Rdeča zvezda iz Saleža.

Ob 1. obletnici smrti prijatelja Stefana darujejo v njegov spomin Goran, Ivanka in Vojteh 20.000 lir za osnovno šolo P. Voranc v Dolini.

Namesto cvetja na grob Renatine mame daruje Rudi Križmančič 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V isti namen darujeta Giorgia in Miloš 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob drugi obletnici smrti drage mame Pavle Glažar daruje hčerka Ida 20.000 lir za osnovno šolo P. Trubar v Bazovici.

Podporni član Vera Žužek daruje 20.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na starše daruje Josip Starc 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

»LINEA« ... LODEN

»Salko« — najbolj znani lodni na svetu. Bogato izbiro klasičnih modelov in izrednih novosti v vseh barvnih odtenkih, double face tkanin, z usnjenimi vložki in odstranljivo podlogo iz kožuha - vine za ženske in moške vam nudi trgovina

»LINEA«, Ul. Carducci 4, Trst.

KMALU OTVORITEV NOVE TELOVADNICE NA OPČINAH

PHYSICAL CLUB

body-building, solarij, masaže.
telovadba: po neverjetnih cenah
z diplomiranimi vaditelji ISEF

INFORMACIJE IN REZERVACIJE V TELOVADNICI:
Ul. S. Pellegrino — OPČINE
Tel.: 214195, 212618 od 16.30 dalje.

Mercury

SEDEŽ V TRSTU — Ul. Palestrina 3 — Tel.: 040/732879

NEVIDNI SLUŠNI APARAT
najprimernejši za vašo
NAGLUŠNOST

Demonstracija in brezplačni nasveti:

V GORICI:

v petek, 9. in 23. novembra, pri »STUDIO OTTICO SAVOGIN«
Ul. Vittorio Veneto 36 — Tel.: 0481/32870

V TRSTU:

v petek, 16. in 30. novembra, pri »MERCURY« — Ul. Palestrina 3
III. nadstropje — stopnišče A — Tel.: 040/732879

ženska in njena stvarnost

Kdo ali kaj koga zatira ali o moški ogroženosti

Pa še enkrat o moških in njihovih težavah, tokrat sicer iz zornega kota razmer, predvsem pa mnenj strokovnjakov v Sloveniji. O tegobah in mno gostranskih problemih sodobnih moških so se namreč zadnje čase razpisali specialisti raznih ved širom po svetu, njihove ugotovitve in ocene pa se večkrat precej razhajajo, oziroma so lahko tudi diametralno nasprotno. Za- tirana v družbi in družini, po oceni slovenskih pa hudo telesno in duševno ogrožena, to pa je »moška polobla nebesnega sveta«.

Zanimiva debata o moški ogroženosti v današnji družbi se je razvila na straneh revije Naša žena. Najprej je povzela teze nemškega seksologa Oswalta Kollegaja ter mnenja na to temo (moško zatiranje), ki jih je v zadnjem času objavil nemški tisk. Potem pa je v uredništvu organizirala okroglo mizo o položaju moškega v Sloveniji; udeležili pa so se je psihiater Pavao Brajša, psiholog Ludvik Horvat, sociologinja Maca Jogan, psihiater Jože Lokar, univerzitetni študent Mojmir Ocvirk in psiholog Hubert Požar- nik. Zasedba je torej bila precej »umsko« zastavljena, kar je močno pogo- jevalo debato (to je seveda naše mnenje) in karakteriziralo njene zaključ- ke. Vsekakor pa si velja prebrati besedilo o okrogli mizi v celoti (prinaša ga novembrska številka Naše žene), ker je v njem marsikatera »zanimiva« trditve strokovnjakov o ženski nezatiranosti in podobnem.

Izhodišče za razpravo so bile teze Oswalta Kollega, ki jih je objavila nemška revija Quick. Petnajst let potem, ko je ženskam toplo priporočil, naj bi bile v postelji bolj podjetne, je vzel v svojo zaščito moške, ker so njihove partnerice postale preveč aktivne in jih popolnoma zmedle. Nem- ški seksolog je namreč zapisal, da se ne more znebiti občutka, da hočejo imeti ženske samo toliko občutljive in ranljive moške, da jih lahko še bolj ranijo. Nato je iz svoje prakse navedel vrsto primerov, ki so dokazovali osnovno tezo in sicer, da ženska ni zadovoljna ne s podjetnim in močnim moškim, s takozvanim pravim, ne z nežnim. Skratka v intimnih odnosih vla- da nezadovoljstvo, ki ga pa lahko premagata edinole moški in ženska sku- da, če seveda hočeta, oziroma, če je ženska za to. In Kollega misli, da je ženskam bolj do takšne sprave, ki bi se seveda odvijala predvsem na spol- nem področju, kot pa da bi naredile moške majhne in nepomembne. Vse- kakor pa jim to zadnjo sposobnost pripisuje v veliki meri.

Iz zahodnonemškega sveta, kjer so »moški duševni invalidi; ne znajo pokazati svojih čustev; niso se sposobni živeti v svet prefinjenih ženskih občutkov; kot očetom pa jim je sploh spodletelo, saj nikoli niso tam, kjer bi morali biti in vztrajno bežijo pred odgovornostjo« (takšna in še malo bolj morala so ženska nemška mnenja), pa preidimo na slovenska tla. Na Slo- venskem moški niso zatirani, sicer tudi ženske ne, so rekli v različnih od- venskih zbrani specialisti, razen ženske predstavnice Mace Jogan; so pa zato tenkih zbrani specialisti, razen ženske predstavnice Mace Jogan; so pa zato »na mnogih področjih svojega življenja resnično ogroženi. Pa ne od žensk, kot neumno trdi Kollega — kakor tudi ni res, kar trdi Joganova, da so moški ogrožali ženske.« (Jože Lokar)

In še (Ludvik Horvat): »Moški so ogroženi, ne pa zatirani. In jaz vi- dim na primer osvoboditev, emancipacijo moškega tudi v tem, da ga ni več sram povedati, da ima težave s potenco.« Moški so v težavah in težave priznavajo, spreminjajo pa se tudi vrednote, vendar starih še niso zame- njale nove. Vedeti pa bi morali, da »ko moški izgubljajo, ženske nič ne pridobivajo. Feministične organizacije in socialistične revolucije so fama, ki ne more rešiti žensk njihovih podrejenosti. Z vstopom v institucionalno živ- ljenje ženska torej ni nič dobila.« (Mojmir Ocvirk)

Zato še enkrat kratko in jedrnat (Hubert Požarnik): »Moški so ogro- ženi, nesrečni, frustrirani, nezadovoljni. Zatorej je napačno takšno osvoba- janje žensk, pri katerem bi želele biti podobne moškim — torej tem nesreč- nim moškim!« Kdo ima torej prav, moški ali ženska? Oba in nihče (Pavao Brajša): »Moški ni ogrožen od feminizma. Moške in ženske ogrožajo danes spremenjena vloga in drugačni cilji sodobnega zakona. ...V tem zakonu se je treba namreč pogovarjati, se soočiti. In v čem je danes ogroženost obeh je partnerjev? Na tak novi odnos nista pripravljena, nista se ga naučila. ...Na koncu koncev smo ogroženi oboji!«

To je seveda le nekaj užitkov iz razprave, ki je predvsem načela in- timen in čustven odnos med moškim in žensko, spotoma pa se je dotaknila še drugih številnih vprašanj, ki potekajo na relaciji moški - ženska. Vse- še splošna ženska ugotovitev, ki jo je na okrogli mizi iznesla Maca Jogan, pa se vedno glasi: »Moški danes niso zatirani, so torej ob nekatere predno- sti, ki so jih skozi stoletja imeli.« Pa še »sporočilno« mnenje Huberta Po- žarnika, ki med drugim tudi ugotavlja, da sta danes oba, moški in ženska, na seksualnem področju pod hudim »storilnostnim pritiskom«: »Ta trenutek je več moških mrh kot žensk in jaz se ne bi poročil, če bi bil ženska.« (bip)

filmi v kinodvoranah

Streets of fire

Režija: Walter Hill. Scenarij: W. Hill in Larry Gross. Fotografija: Andrew Laszlo. Glasba: Ry Cooder. Producenta: Universal in RKO. Glav- ne vloge: Michael Paré, Diane Lane, Rick Moranis, Amy Madigan, Richard Lawson.

Po vrsti glasbenih filmov, kjer je važna komponenta ples (Flashdance, Breakdance, Street Dance, Beet Street), še film o koncertu, mitu da- nes že dorasle rock-generacije. Hill, režiser, pravo o svojem filmu, da je rock-pravljica: pogledajmo kakaj. Za- četni prizor je prizor s koncerta slav- ne (v filmu) pevke Ellen Aim. Med izvajanjem pa jo prekine zloglasna tolpa The Bombers, katere kolovodja jo ugrabi. Da bi jo rešil in odpeljal iz nedostopne četrti bomberjev, po- ključijo Toma, bivšega zaročenca pev- ke. Skupno s njenim managerjem in čvrsto pomočnico Mc Coy, bivšim vo- jakom, osvobodijo Ellen in skoraj uni- čijo brlog bomberjev, nekakšno za- kajeno in podirajočo se plešišče. Med zatiranjem in begom se vrnejo na varen »teritorij«, kamor pa bomberji vrnejo obisk. V končnem obračunu med njihovim vodjo in Tomom, dvo- boju s svinčeni klavirji, zmaga po- zitivni junak, ki si ponovno pridobi Ellen. Vendar jo zavrne, saj »bi ne mogel živeti pod odrom«, v ozadiju. Antagonizem med nasprotnimi gru- pacijami, arogantna fizična premoč, ki se izraža v stereotipni motorjevi in črnege usnja, podirajoča so arhitek- tura urbanega okolja — smetnjaka — to je prisotno že v prejšnjih Hillovih filmih. Odvratno ambientacijo soust- varja Laszlova fotografija in zanimi- va raba osvetlitve, priklajena sceno-

grafiji ogromnih interierjev družbe Universal. Ulice obeh delov mesta so zgrajene v pokritem studiu, svetloba prihaja torej iz umetnih virov, kar ustvarja svojevrstno atmosfero. Na- sprotno takšni uprizoritvi je oblikova- nje posnetkov s koncerta pevke, ki predstavlja edini, minljivi, bleščeči trenutek v sivem vsakdanu. Poleg tega je kontrast tudi v odrskih lučeh, efektni neonski kompoziciji, in v ognjeno rdeči obleki, ki jo Ellen nosi le med koncertom. Njena glasba je melodični sodobni rock, izpolnjen sin- teza rock'n'rolla in raznih trdih va- lov, glasba za normalno publiko, med- tem ko Bomberji, tolpa »hudobnih« ugrabiteljev, ljubijo vroč rhythm'n' blues. Oboji, dobri in slabi, živijo v svojem ambientu, kamor drugi, kot po nekakšnih tihih dogovorih, nimajo vstopa. Kršitev tega pravila pa po- meni vojno. Vendar v »Streets of fire«, kljub številnim puškam in stre- ljanju ni nobenega mrtvega. Tom sam- reče, da ne bo ubijal, ampak strelja v rezervuarje motorjev in jih seveda tudi zadene, kar je povod za spektakularne prizore Ellenove osvo- boditve.

Hillov film si lahko privoščijo neka- tere spodrsilaje (od kod prihajajo vse tiste puške?), ne da bi s tem padel nivo proizvoda. Streets of fire je bolj- ši od Ulice glasbe in Ulice plesa; če pa upoštevamo kvaliteto tega kar smo videli ni niti ravno tako žareč kot zveni po samem naslovu. Je ko- lektivni spomin neke določene druž- be, oziroma mentalnega ambien- ta generacije, ki je dorasla ob zvokih rock glasbe in odgovarjajočem mode- lu življenja, zapuščina za video gene- racijo bodočnosti.

I. P.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal
- 10.00 Televideo
 - 12.00 Dnevnik 1 - kratke vesti
 - 12.05 Pronto... Raffaella?
 - 13.25 Vremenske razmere
 - 13.30 Dnevnik
 - 13.55 Dnevnik 1
 - 14.00 Pronto... Raffaella?
 - 14.05 Il mondo di Quark: Človek in zemlja
 - 15.00 Italijanske kronike - Kronike motorjev
 - 15.30 Šola in vzgoja: Radio za pomor- ščake
 - 16.00 Jackson Five - risanka
 - 16.25 Per favore non mangiate le mar- gherite - TV film
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Anna dei miracoli - 2. del
 - 17.45 Skupinsko življenje - dokumenta- rec
 - 18.10 Posebna oddaja iz parlamenta
 - 18.50 Italia sera: dogodki in osebnosti
 - 19.35 Almanah - Vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 9. Mednarodni festival Cirkusa iz Montecarla
 - 21.30 Dnevnik
 - 21.40 Il matrimonio di Maria Braun - Igrajo: Hanna Schygulla, Klaus Löwitsch, Ivan Desny
 - 23.40 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- Danes v parlamentu - Vremen- ske razmere
- Drugi kanal
- 10.00 Rim - golf: Svetovni pokal
 - 12.00 Che fai, mangi? - Oddaja o pre- hrani
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.25 Dnevnik 2 - Okolje
 - 13.30 Capitol - TV film

- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 Tandem: aktualnosti, igre, ra- dovednosti
- 15.00 Indovina chi sono io? - nagrad- na igra
- 16.05 Rim: golf
- 16.25 Šola in vzgoja: fizika
- 16.55 Due e simpatia
- Marco Visconti - 7. nadaljevanje
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Mostri in concerto - Alfonso A- berg - risanke
- 18.20 Dnevnik 2 - Šport
- 18.30 L'ispettore Derrick - TV film
- Meteo 2 - Vremenske napovedi
- 19.45 Dnevnik 2 - Poročila
- 20.20 Dnevnik 2 - Šport
- 20.30 Nucleo Zero - 2. del filma
- 22.00 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.10 Oddaja o terorizmu
- 23.00 Filmske novosti
- 23.05 Dnevnik 2 - Šport

Tretji kanal

- 11.45 Televideo
- 16.00 Šola in vzgoja: oddaja o me- cini
- 16.30 Šola in vzgoja: industrijska teh- nologija
- 16.50 Glasbena zgodovina
- 17.05 Dadaumpa - TV variete
- 18.15 L'Orecchiocchio - glasbena odd.
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.30 Dnevnik 3 - Deželni programi
- Manjšine-bogastvo Evrope
- 20.05 Come un bicchiere d'acqua - 2. del
- 20.30 Situazione pericolosa - film
- 21.50 Dnevnik 3
- 22.25 Stars: Danny Kaye in New York Philharmonic Orchestra

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana
- 8.05 in 10.35 TV v šoli: Sadni pro- izvodi, Mehkužci, Matematika in šah, Kemija v industriji, Risan- ka, Vikend - reportaža, Korale
 - 16.30 Teletekst
 - 16.50 Šolska TV:
 - Slikarstvo 20. stoletja, Koroški kmečki upor leta 1478
 - 17.50 Poročila
 - 17.55 Bratovščina Sinjega galeba - TV nadalj.
 - 18.25 Gorenjski obzornik
 - 18.40 Delegatska tribuna
 - 19.10 Maksipes Fik - risanka
 - 19.24 TV in radio nocoj
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 Dnevnik I
 - 20.00 Tehnik
 - 21.05 Šogun - TV nadalj.
 - 22.00 Dnevnik II
- Koper
- 14.00 in 16.30 Odprta meja
 - 17.00 TV novice
 - 17.05 Krvne vezi - 2. del
 - 17.30 You ask for it - glasbena oddaja
 - 18.00 Medical center - TV film
 - 18.50 Risanke
 - 19.30 TVD stiščiše
 - 19.50 Mogočno morje:

V današnji Odprti meji bodo na spo- redu tudi naslednje vesti:

TRST — Priprave na manifestacijo v Trebčah

Izjava Davida Malalana - Tajnika Združenja kraških vasi

VIDEM — Predstavitev slovenskega zbornika

VIDEM — Tiskovna konferenca o pre- gledu kandidature ZOI v Trbižu

ŠTEVERJAN — Obračun delovanja občinskega odbora

- Odplavati svet - 2. del
 - 20.20 Turistični vodič
 - 21.20 TVD vse danes
 - 21.30 Videomix
- Zagreb
- 15.25 V šoli
 - 16.25 Smučajmo vsi
 - 17.30 Videostrani
 - 17.40 Poročila
 - 17.45 Čuvaji časa - otroška serija
 - 18.15 Koledar
 - 18.25 Kronika občine Split
 - 18.45 Showexpress - glasbena oddaja
 - 19.30 TV dnevnik
 - 20.00 Spekter - notranjepolitična odd.
 - 21.05 Optimisti - TV nadalj.

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5
- 9.30 L'amico pubblico n. 1 - film
 - 11.30 Tutti in famiglia - kviz
 - 12.10 Bis - kviz
 - 12.45 Il pranzo è servito - kviz
 - 13.25 Sentieri - nadalj.
 - 14.25 General Hospital - TV film
 - 15.25 Una vita da vivere - nadalj.
 - 16.30 Spazio 1999 - TV film
 - 17.30 Tarzan - TV film
 - 18.30 Help - glasbeno tekmovanje
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Zig Zag - kviz
 - 20.25 Superflash - kviz
 - 23.00 Lou Grant - TV film
 - 24.00 Sport
- RETEQUATTRO
- 10.15 Alice - TV film
 - 10.45 Mary Tyler Moore - TV film
 - 11.15 Samba d'amore - TV novela
 - 11.50 Febbre d'amore - TV film
 - 12.45 Alice - TV film
 - 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
 - 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
 - 14.15 Fiore selvaggio - TV novela
 - 14.50 In casa Lawrence - TV film
 - 15.50 Mr. Abbott e famiglia - TV film
 - 16.30 La regina dei mille anni
 - 17.00 Masters i dominatori dell'univer- so - risanka
 - 17.50 Febbre d'amore - TV film
 - 18.40 Samba d'amore - TV novela
 - 19.25 M'ama non m'ama - tekmovanje
 - 20.25 E' una sporca faccenda, tenen- te Parker! - film
 - 22.45 Caccia al 13 - športna rubrika
 - 23.15 Quincy - TV film
 - 00.15 Riflessi in uno specchio scuro -
- ITALIA 1
- 9.30 Dormite piccioni - film
 - 11.30 Giorno per giorno - TV film
 - 12.00 Agenzia Rockford - TV film
 - 13.00 Chips - TV film
 - 14.00 Deejay Television
 - 14.30 La famiglia Bradford - TV film
 - 15.30 Giorno per giorno - TV film

- 16.00 Bim Bum Bam
 - 17.40 Wonder Woman - TV film
 - 18.40 Charlie's Angels - TV film
 - 19.50 Lady Georgie - risanka
 - 20.25 Attila flagello di Dio - film
 - 22.30 Varietè
 - 23.30 L'astronave atomica del dottor Quatermass - film
 - 1.10 Ironside - TV film
- TELEPADEVA
- 11.15 Arrivano le spose - TV film
 - 12.00 Star Trek - TV film
 - 13.00 Risanke
 - 14.00 Marcia nuziale - TV film
 - 14.30 Mama Linda - TV film
 - 15.00 Risanke
 - 16.30 Daktari - TV film
 - 17.00 Risanke
 - 19.30 Mama Linda - TV film
 - 20.20 Anche i ricchi piangono
 - 21.20 Alle soglie del futuro - nadalj.
 - 22.30 Petrocelli - TV film
 - 23.30 In amore e in guerra - film
- TRIVENETA
- 9.30 La fanciulla di Avignone
 - 10.00 Il cavaliere della libertà - film
 - 11.45 TV film
 - 12.15 TV film
 - 13.00 La campana tibetana - nadalj.
 - 14.00 Risanke
 - 14.30 Intrigo infernale - film
 - 16.45 Dokumentarec
 - 17.30 Risanke
 - 18.15 Claudine - nadalj.
 - 19.00 Hawk l'indiano - TV film
 - 20.30 Rosso e nero - film
 - 22.00 Drazba preprog
- TELEFRIULI
- 14.30 Veronica il volto dell'amore -
 - 15.20 David e Lisa - film
 - 16.50 Jabberjay - risanka
 - 18.30 The Quest - TV film
 - 19.00 Dnevnik
 - 19.30 Veronica il volto dell'amore -
 - 20.30 Športna oddaja
 - 21.30 Dogs - film

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
- 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.00 Dobro jutro po naše: Narodnoza- bavnna glasba, vmes: Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.10 Od Milj do Devina (ponovitev); 8.40 Slovenska lahka glas- ba; 9.00 - 13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Zapi- ski na robu; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00; 12.30 Glasbe- ni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Po- vejmo v živo; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 16.30 Glasbeni li- sti; 17.10 - 19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba; 18.00 Kulturna srečanja; 18.20 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

- 6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Ju- tranji koledar; 6.15 Vremenska napo- ved, cestne razmere, EP; 6.45 Pro- metni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 O- tvoritev - Danes na valu Radia Koper; 13.40 Utrinki iz zamejstva: tržaški na- rodni ansambel; 14.40 Zanimivost, Pe- sem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primor- ski dnevnik; 17.00 Radijska porota; 17.35 Iz zborovske zakladnice; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev - glasbeni program; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei Sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka; 10.10 Zmaj -

Spremenjene frekvence Radia Koper (italijanski program) — Srednji val 256,4 m ali 1170 MHz; UKW — Beli križ 97,7 MHz; UKW Koper 89,3 MHz; UKW Nanos 101,0 MHz.

otroška oddaja; 10.35 Vrtljak; 11.00 Kaj je novega?; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Idealna ženska; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Popoldanski program; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Zmaj - o- troška oddaja; 15.45 Lov v Jugoslavi- ji; 16.00 Turistični napotki; 18.00 Na koncertu; 18.45 Skladbe Lojzeta Lebi- ča; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

- 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.02 Ze- leni val - jutranji program; 9.00 Ra- dio anch'io; 10.30 Popevke skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Il grande amore - 1. del; 11.30 Il garage dei ri- cordi; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master; 15.03 Me- gabit; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Radio- uno Ellington '84; 18.00 Zeleni val; 18.05 L. van Beethoven; 18.30 Koncert glasbe in poezije; 19.20 Na naših tr- gih; 19.25 Il rito; 21.40 Šport; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja: otrostvo, kako in zakaj?; 8.05 Radiodue pred- stavlja; 8.45 Un vero paradiso; 9.10 Discogame; 10.30 Radiodue 3131; 12.45 Saj je samo igra; 15.00 Candelora - radij, priredba; 15.45 Omnibus; 18.32 Čas za glasbo; 19.50 Šola in vzgoja; 12.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - noč- ni program.

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.20 Re- kreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.50 Iz naših spore- dov; 8.05 Radijska šola za višjo stop- njo; 8.35 Igraj kolče; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 O- smrtnice, obvestila in zabavna glas- ba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio ju- tri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vr- tiljak; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Minute z ansamb'lom Tineta Sta- reta; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Romantične miniature z violinistom Gidonom Kremerjem; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamb'lom Moj- mira Sepeta; 20.00 Četrtek večer do- mačih pesmi in napevov; 21.05 Lite- rarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Infor- mativna oddaja v nemščini in angle- ščini; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Paleta po- pevk jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Devet milijonov lir prispevkov kulturnim in športnim društvom v sovodenjski občini

Soglasno odobren obračun 1983 s prebitkom 36 milijonov lir

Kulturna in športna društva v sovodenjski občini ter nekatere organizacije in ustanove, ki delujejo tudi v sovodenjski občini, bodo iz letošnjega proračuna občine prejele devet milijonov lir prispevkov. O porazdelitvi dveh skladov (6 milijonov lir za kulturna društva in 3 milijone za športna društva) so sklepali na zadnji seji občinskega sveta v Sovodnjah, v torek zvečer, ko so razpravljali tudi o obračunu poslovanja v letu 1983 ter o delni porazdelitvi upravnega pribitka.

Predlog o porazdelitvi prispevkov, ki ga je izdelal občinski odbor, je bil odobren z večino glasov, ob vzdržanju treh predstavnikov manjšine. Za razliko od prejšnjih let, velja zabeležiti, da tokrat ni prišlo do plemične in žolčne razprave, kakor se je to dogajalo kar redno, ko je bilo na dnevnem redu vprašanje prispevkov. Predlog so svetovalci sprejeli zelo umirjeno in z največjim razumevanjem, nekaj pomislekov je izrekel le načelnik manjšine Remo Devetak, glede porazdelitve prispevkov športnim društvom. »Strinjamo se s predlogom porazdelitve sklada za kulturna društva,

nismo pa zadovoljni s porazdelitvijo prispevkov med športnimi društvoma in se bomo, glede tega vzdržali. Tako je opredelil stališče svoje skupine glede glasovanja. Ker pa je bila porazdelitev zapopadana v enem samem sklepu in je bilo glasovanje eno samo, so se predstavniki manjšine vzdržali. V razpravo so poleg načelnika večinske svetovalske skupine Vilka Fajta, ki je predlagal, naj bi na vprašanje podpiranja kulturne in športne dejavnosti v občini gledali globalno in ne iz ozkih kampanilističnih stališč, odbornika Marjana Devetaka, ki je opozoril na precejšnjo razliko v delovanju dveh športnih društev v občini (ŠD Sovodnje in SZ Soča), kar je bilo treba nujno upoštevati ob porazdelitvi prispevkov, posegli še nekateri drugi svetovalci. Tako se je Branko Černic zanimal za delovanje Kraških krtov in po kakšnem kriteriju je občinski odbor predlagal za to skupino prispevek.

Ob vzdržanju svetovalcev SSk je bil nato predlog odbora odobren. Porazdelitev je sledeča: ŠKD Vipava, KD Sovodnje, KD Danica, KD Skala in pevski zbor Rupa-Peč bodo prejeli po

1.050.000 lir prispevka, Kraški krti 300 tisoč lir, taborniki, skavti in društvo krvovalcev pa po 150 tisoč lir. Športno društvo Sovodnje bo prejelo 2.200.000 lir, SZ Soča pa 800.000 lir. Lani je Soča prejela 400 tisoč lir, ŠD Sovodnje pa 1.600.000 lir.

Na torkovi seji je bil nato soglasno odobren obračun finančnega poslovanja v lanskem letu, ki izkazuje 36 milijonov 862.057 lir pribitka. Del omenjenega zneska so že namenili in sicer za kritje predvidenega primanjkljaja na treh različnih poglavjih tekočega proračuna: 15 milijonov lir za pasivne obresti ter po 3 milijone za sklad za vzdrževanje občinskih cest in sklad za poslovanje županstva. Razlika (nekaj nad 15 milijonov lir) bodo porazdelili na prihodnji seji.

Ob zaključju seje, ki jo je vodil župan Primožič je odbornik Klemše poročal o nedavnem sestanku predstavnikov treh slovenskih občin, Enotnega šolskega odbora ter Konzulte za slovenska vprašanja pri gorški občini. Na sestanku je tekla beseda o reševanju prostorske stiske slovenskih srednjih šol v Gorici. Župan pa je poročal še o nekaterih drugih zadevah.

Koncert harfistke Merlakove v goriskem Kulturnem domu

Prejšnji četrtek, 8. novembra, se je v Kulturnem domu v Gorici odprla koncertna sezona; ki jo skupno prirejajo Glasbena matica, ZSKP in ZSKD v Gorici. Kot navadno tudi letošnja obsega skupno šest koncertnih večerov, ki so zelo posrečeno in pestro porazdeljeni med seboj. Solisti, komorne skupine, večji vokalni ter instrumentalni ansambli (v glavnem iz matične domovine) bogatijo letošnji gorški koncertni repertoar.

Prvi večer je bil posvečen harfi, temu starodavnemu, briljantnemu in izredno privlačnemu glasbilu. Nastopila je mlada tržaška umetnica Jasna Corrado Merlak, ki ima pa za seboj že lepo začeto koncertno pot. V svojem programu je predstavila skladbe starih in modernih glasbenih mojstrov z originalnimi deli za harfo oz. s priredbami za ta instrument.

V prvem delu koncerta so bila na sporedu dela G. F. Haendla, F. J. Haydna, nato neznanega skladatelja iz 16. stoletja v Respighijevi priredbi ter B. Smetane (v Trnačkovih priredbi). V drugem delu pa so bili na programu skladatelji M. Grandjany, F. Hindemith, E. Halffter in I. Albeniz.

Morda med širšim občinstvom prevladuje mnenje, da harfi odgovarja predvsem romantična glasba, ki daje velik poudarek čustvu in lirične-

mu izpovedovanju. Vedeti pa je treba, da se je tudi starejša glasba (zlasti baročna) harfi lepo oddolžila in ji dala svoj pečat. Med avtorje iz tega obdobja spada prav gotovo Haendel, katerega delo Tema z variacijami je odprlo ta koncert. Že tu je prišla do izraza nežna barvitost, združena z mehko interpretativno silo, ki se ni predajala nepotrebnim čustvenim izlivom kot jih ta muzika še ne pozna). Tržaška harfistka je nato svoj program nadaljevala s Haydnovo Temo z variacijami, kjer klasicizem še neprikriven doзира barvno igrino in zvočne odtenke. Sledila je lepa Siciliana neznanega avtorja iz 16. stoletja, ki se po svoji izredni melodični spevnosti nedvomno bliža romantiki. Prvi del koncerta se je zaključil s Smetanovo Vltavo, znanim delom simfonične pesnitve Ma Vlast (Moja domovina). Seveda se tu marsikaj pozna, da je to delo orkestralno, vsekakor pa zlasti v nekaterih delih — žuborenje valov, razni opisni vmesni in zaključni deli — tudi na harfi posrečeno uspejo.

Drugi del četrtkovskega koncerta se je začel z Grandjanyjevo Fantazijo na Haydnovo temo, kjer skladatelj skrbno in domiselno operira z nekaterimi Haydnovimi tematskimi zasnovami. Zanimiv prerez moderne novoklasicistične smeri kaže Hindemithova Sonata, kjer nemški skladatelj razodeva svojo bogato muzikalno obzorje in harmonsko obvladovanje, čeprav seveda njegov glasbeni svet karakterizira morda (za razliko od ostalih predstavljenih del) neka določena intelektualistična hladnost. Sledila je Halffterjeva Danza de la Pastora, spet lirčno obenem pa ritmično poudarjena skladba. Svoj spored je tržaška harfistka zaključila z Albenizovo skladbo Torre Bermeja. Prav gotovo je v tej skladbi prišla najbolj do izraza ne samo njena tehnika, ampak posebej doživljata povstvarjalnost. Španski skladatelj je prav tu predstavil vso svojo ognjevitost izrazno silo, ki je zanj toliko značilna, in dai s tem tudi umetniško možnost, da odkrije svoj najintimnejši odnos do instrumenta.

Jasna Corrado Merlak je na tem goriskem koncertu razodela, da ima pred seboj lepo umetniško pot. Njena tehnika je bila kar se da tekoča, nastop mladostno sproščen, doživljaj vsekakor globoka, neprisliljena in naravna. Vsi pogoji za še nadaljnje umetniške uspehe. Za vse to jo je — na žalost ne prav številno — občinstvo toplo nagradilo. (ab)

Na pevski reviji Cecilijanka 84 nastopi konec tedna 20 zborov

V soboto s pričetkom ob 20.30 in v nedeljo, s pričetkom ob 16. uri, bo v Katoliškem domu vsakoletna revija pevskih zborov Cecilijanka, ki jo prireja goriška Zveza slovenske katoliške prosvete. Revija, ki je v prejšnjih letih žela dober obisk in zanimanje, bo letos že 26. po vrsti. Kot prejšnja leta se bodo pred goriško publiko vrstili številni domači zbori, ob teh pa bodo nastopali tudi gostje iz Slovenije, Koroške, Benečije in Kanalske doline. Skupno bo nastopilo dvajset zborov.

Posebnost letošnje revije so odlikovanja, ki jih bodo podelili zborom in pevovodjem, ki že petindvajsetič nastopajo na Cecilijanki. Priznanja bodo odsej delili vsako leto. Naj še omenimo, da bodo v soboto, pol ure pred pričetkom zborovske revije odprli v Katoliškem domu razstavo del slikarke Veselke Sorli Puc iz Ljubljane, priznane umetnice, ki je že razstavljala v slovenskem in jugoslovanskem prostoru ter v Ameriki. Razstava bo na ogled cel naslednji teden, vsak dan od 17. do 19. ure.

Zbori, ki bodo nastopali na Cecilijanki 84 so sledeči. V soboto: mešani zbor L. Bratuž Gorica, dekliški zbor Doberdob, mešani zbor Pod lipi iz Špetra v Benečiji, moški zbor Svoboda - Anhovo, dekliški zbor Šte-

verjan, moški zbor Jezero - Doberdob, zbor Sovodenjska dekleta, Soški oktet - Gorica, dekliški zbor Rupa - Peč, mešani zbor iz Sueč (Koroška). V nedeljo: moški zbor Mirko Filej - Gorica, mladinski zbor Bilje - Orehovlje - Miren, mešani zbor Štandrež, mešani zbor Planika - Ukve, moški zbor Skala - Gabrje, mešani zbor F. B. Sedej - Števerjan, mešani zbor Rupa - Peč, dekliški zbor Devin, mešani zbor Vrtojba, moški zbor Štmaver.

KD za dvostranska srečanja s partnerji na pokrajini

Krščanska demokracija smatra za koristno pričetki s takojšnjimi dvostranskimi srečanja z drugimi partnerji koalicijske, ki upravlja goriško pokrajino, po drugi strani pa si bo krščanska demokracija na skupnem sestanku s strankami, ki sodelujejo na pokrajini in ki je napovedan za 21. t.m., prizadevala za to, da bi pokrajina v sedanjem težavnem družbenem in gospodarskem trenutku pridobila kar se da konstruktivno vlogo glede reševanja zapletenih vprašanj. Delegacijo na o-

menjenem sestanku bo vodil pokrajinski tajnik Tomat.

Tako izhaja iz daljšega tiskovnega poročila, ki ga je včeraj objavilo pokrajinsko tajništvo KD po sestanku, ki je bil v torek zvečer in ki je bil skoraj v celoti namenjen obravnavi vprašanj zaradi polemik in zaostritve odnosov s socialisti, zlasti pa s pokrajinskim tajnikom te stranke, Luigiem Blasigem. Krize zaenkrat torej ne bo, pač pa stopamo v obdobje preverjanja, ki naj bi 5-strankarsko koalicijsko okrepilo. Tako je mogoče razumeti iz tiskovnega poročila, ki kljub umirjenosti prinaša še zmeraj nekaj bodic, uperjenih predvsem v pokrajinskega tajnika socialistične stranke.

Kaj na take očitke pravi Blasig? Po telefonu smo ga prosili za krajšo izjavo. »Nihče ne zahteva osebnih sprememb v vodstvu raznih ustanov, tudi nimamo namena spreminjati zavestnih. Vendar je položaj v pokrajini takšen, da niso več mogoče samo polovični ali dokaj medli odgovori. Gospodarstvo, zdravstvo, prevozi, goriška prosta cona in goriški sklad. To je le nekaj glavnih vprašanj o reševanju katerih si moramo biti enotni, cačelni in jasni. Tu bi morala pokrajina prevzeti pomembno vlogo. Gre tudi za odnose pravilnega vrednotenja obstoječe politične stvarnosti v pokrajini.«

Proslava 30-letnice rednega izhajanja mladinske revije Galeb

KULTURNI DOM V GORICI — Ul. I. Brass

Sobota, 17. novembra, ob 16. uri

NASTOPAJO: otroški pevski zbori »O. Župančič« iz Štandreža, zbor osnovne šole iz Kanala, gojenci glasbene šole iz Gorice in Beneške Slovenije, lutkovna skupina KD »V. Vodnik« iz Doline, mladi Galebovi sodelavci.

Slavnostni govor: urednik LOJZE ABRAM

Predstavitve nove pesmarice s kaseto J. Bitenca »Sonce se smeje«.

Zadovoljiv obračun prometa skozi tržiško pristanišče

Podatki o poslovanju tržiškega pristanišča v mesecu oktobru, ki so jih objavili v teh dneh, kažejo, da se je tudi v zadnjem mesecu nadaljeval pozitivni trend v blagovnem prometu skozi pristanišče, ki so ga zabeležili že v prejšnjih letošnjih mesecih. Skupno so oktobra pretovorili približno 115 tisoč ton blaga, medtem ko so jih oktobra lani pretovorili 111 tisoč. Še izrazitejše je izboljšanje, če primerjamo skupno količino pretovorjenega blaga v prvih desetih mesecih letos z istim obdobjem v letu 1983: letos znaša namreč blagovni promet milijon 342 tisoč ton, medtem ko je lani oktobra znašal milijon 229 tisoč ton. Upoštevajoč, da so obeti za november in december precej dobri, v tržiški luki ne dvomijo, da bodo letos še izboljšali lanski rekord, ko so skupno pretovorili nekaj čez poldrugi milijon ton blaga.

V mesecu oktobru so v pristanišču Portorožnega zabeležili občuten porast raztovorjenega blaga (110 ton), medtem ko so natovorili komaj malo več kot 5 tisoč ton blaga. Zmanjšala se je količina raztovorjenega premoaga za elektrarno ENEL, povečal pa se je promet vseh vrst drugega blaga, ki jih običajno raztovarjajo v Trzinu. To velja predvsem za les, kovinske odpade, kaolin, žveplo, celulozo, pri natovorenem blagu pa se je povečal delež cementa.

Precej se je zaradi tega povečal obseg dela, občutnim povečanjem uporabe delovne sile. Vsak pristaniščnik

je v povprečju delal oktobra po 15 dni, kar je dober podatek glede na splošno krizo v italijanskih pristaniščih.

Srečanje med pokrajino in deželno vlado

Predsednik goriške pokrajinske uprave prof. Silvio Cumpeta je na torkovem srečanju s predstavniki deželne vlade (pogovarjali so se predvsem o novih pristojnostih, ki naj bi jih v prihodnje imele pokrajine) obrazložil pomen in obseg enajstih večjih načrtov, ki jih pripravlja pokrajinska uprava na različnih področjih in ki naj bi jih vključili v prihodnji triletni razvojni načrt dežele. Gre za pomembne načrte s področja prometnih infrastruktur, turizma, komunalnih storitev, kmetijstva in tudi za nekatere pomembne gospodarske pobude.

čestitke

Danes praznuje 76. rojstni dan ERNEST FRANDOLIČ iz Doberdoba. Toplo mu čestitajo žena Karlina in otroci Jožef, Rozina, Anica, Julijana, Vilko in 10 vnukov. Čestitke vseh naj prejme za godovni dan še LEOPOLD KOREN iz Števerjana.

Še dve žrtvi eksplozije plinske jeklenke v Prvačini

V Kliničnem centru umrla Marjan Sirk in Gizela Vodopivec

V Kliničnem centru v Ljubljani sta v torek umrli zaradi hudih opeklin Marjan Sirk in Gizela Vodopivec, ki sta bila ranjena ob eksploziji plinske jeklenke v ponedeljek zvečer v Prvačini. Eksplozija je skoraj povsem uničila vrhne prostore enostanovanjske hiše. Številno smrtnih žrtev hude nesreče, ene najhujših v zadnjem času na Gorškem, je tako naraslo na tri. Kakor smo že včeraj poročali, je zaradi hudih poškodb in opeklin že v ponedeljek umrla 36-letna Ivanka Sirk. V bolnišnici v Šempetru so na zdravljenje 74-letni Fromentij Kolavčič in njegova 71-letna žena Alojzija Marija ter 27-letni Zekaj Skender. Njihovo zdravstveno stanje je še zmeraj zelo resno.

Kolavčičeva, ki sta sicer avstralska državljana, sta imela začasno bivališče v Mirnu. V Mirnu stanuje tudi Zeki Skender.

Kakor smo že včeraj poročali sta v nesreči ostala skoraj nepoškodovana 12-letna Anita in 10-letni Dejan Sirk, ki sta zdaj ostala brez staršev.

Vzroke in okoliščine hude nesreče raziskuje strokovna komisija sekretariata za notranje zadeve. Ugotovitve bodo predvidoma znane šele čez nekaj dni.

Menda je v tem primeru eksplozirala plinska jeklenka, ki so jo našli razbiti, medtem ko so v prostoru našli tudi drugo jeklenko, ki pa je bila povsem nepoškodovana. Je nesrečo

povzročilo neprevidno ravnanje, napaka v jeklenki ali kaj drugega? Prav to bo skušala ugotoviti komisija.

Voden obisk WWF v parku na Šanci

Goriška sekcija Mednarodnega sklada za naravo (WWF) bo pripravila v nedeljo, 18. novembra, obisk pevskega parka. Pobuda spada v okvir rednega delovanja sekcije, ki hoče s tem prispevati, da bi čimveč ljudi bolje spoznalo okolje, v katerem živi. Zbirališče udeležencev bo ob 10. uri pred sedežem WWF v Ulici Orzoni 58.

Goriška sekcija WWF nadalje obvešča, da je sedež odprt vsako sredo (od 19. do 20. ure) in soboto (od 15. do 17. ure), kjer sprejemajo tudi nove člane.

razna obvestila

Občina Doberdob obvešča, da zaradi pomanjkanja primernih prostorov za pobiranje davkov morajo zainteresirani občani za to poskrbeti v Trzinu do 19. novembra.

KD Danica in Gospodarska zadruga Vrh vabita člane in prijatelje na sejo, ki bo 20. uri v gostilni Devetak.

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Andreja Krizmana, daruje družina Vladimira Nanuta 50 tisoč lir za kulturno in športno središče na Vrhu.

Ob prerani smrti Riharda Zolje daruje firma RESIM 50.000 lir za jamarski klub Kraški krti. V spomin na draga Andreja Krizmana z Vrha daruje družina Kodrič - Šiškočič iz Trsta 50.000 lir za gradnjo kulturno-sportnega središča na Vrhu; v isti namen darujeta 50.000 lir tudi Bojana in Jožefa z Vrha. Dr. Tanja Mermolja daruje v spomin na Andreja Krizmana 30.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na draga Andreja Krizmana darujeta žena Štefka in sin Dušan z družino 100 tisoč lir v Sklad Mitje Čuka, 100 tisoč lir za kulturno in športno središče na Vrhu in 50 tisoč lir za pevski zbor KD Danica.

Ob 7. obletnici smrti nonata Rudolfa darujeta vnuka Rosana 100 tisoč in Igor 50 tisoč lir za kulturno in športno središče na Vrhu.

Ljudmila Čotič je darovala 10 tisoč lir za sekcijo VZPI-ANPI na Vrhu. Dne 3.11.1984, ko so Vrhovci s prostovoljnim delom prišli do zabetonirane strehe kulturnega doma, je zaskusko v znesku 35.000 lir daroval gostilničar in član zadruge Renato Devetak.

kino

Gorica

VERDI 20.30 »Io se fossi Gaber« G. Gaber.

VITTORIA 17.30—22.00 »Casimiro il marito erotico«. Prepovedano mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Jesus Christ superstar«.

Trzin

PRINCIPE 18.00—22.00 »Calde«. Prepovedano mladini pod 18. letom.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Savana violenta«.

COMUNALE Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Zmajeva igra smrti«.

SVOBODA 20.00 »Mož, žena in otrok«.

DESKLE Danes zaprto.

Pogovor z direktorjem TDF Borisom Rosino

Najnovejša slovenska kinematografija na celjskem tednu domačega filma

V Celju, v domala vseh mestnih dvoranah in v decentiranih sedežih zaledja, se te dni iztekajo projekcije, razgovori in druge pobude v okviru letošnjega 12. tedna domačega filma. V premierskem sporedu so doslej predstavili novosti 1984 slovenskega filma, Ranfl - Rožančev Ljubezen, Štiglicovo Gostivanje, Kavčičevo Nobe-no sonce, Vrhovčev Leta odločitve, danes je še na sporedu za slavnostni zaključek TDF dolgo pričakovani Klopčičev Dediščina. V tem glavnem sporedu so bili še na ogled nekateri med najbolj zanimivimi naslovi iz letošnjega Puljskega festivala. Ob premierah obsega festivalski program še druga filmska dogajanja. Zato smo se o pomenu in specifičnih značilnostih posameznih sporedov pogovarjali z direktorjem celjskega festivala Borisom Rosino.

Kar v prvi vrsti svojstveno opredeljuje TDF je decentralizacija festivalskih manifestacij na vse celjsko območje?

Eden naših glavnih smotrov je prenesti filmsko kulturo iz mesta v druge občine v celjski regiji, neposredno v tamkajšnje delovne organizacije ter nuditi krajanom in delavcem možnost direktnega soočenja s filmom tudi preko srečanj s filmskimi ekipami predstavljanih del. To smo že izvedli v tovarnah Toper, Celjske zlatarne, Union in tudi v nekaterih mestnih srednjih šolah. Periferne premierske predstave izven Celja pa smo imeli v Slovenj Gradcu, Žalcu, Zrečah, Sevnici in še v Šmarju pri Jelšah in Rogaški Slatini.

Glavna organizatorja TDF sta uredništvi Novega tednika in Radia Celje, s katerima sodeluje nekaj krajevnih in vseslovenskih filmskih in splošno kulturnih institucij, toda glavni nosil-

Prizor iz Klopčičeve Dediščine

ci finančnega bremena, ki ga ta prireditelj zahteva, so celjske delovne organizacije. 5 glavnih sponzoriteljev in preko 30 drugih gospodarskih organizacij, ki krijejo in omogočajo celoten festivalski spored ali posamezne prireditve. Pojem kulturnega pokroviteljstva ali sponsorizacije se je zadnji čas udomačil tudi pri nas, na italijanski vsedržavni ravni in tudi v zamejstvu. Kako se to vprašanje obravnava v samoupravni družbi in kako ste to vi konkretno rešili?

Od samega začetka (od 2. izdaje TDF se 2/3 stroškov za celoten festival krijejo s sredstvi pokroviteljev, ostalo prispevajo Kulturna Skupnost Slovenije, KS Celje in mestne oblasti. Kulturno pokroviteljstvo od strani delovnih organizacij ni zgolj reklamna operacija, ki spada v normalen proces marketinga in seznanjanja tržišča s svojo proizvodnjo, pač pa je dejavni del tistega globalnega načrta za samoupravno preobnovo družbe in za bolj pravično delitev dela in njegovih dohodkov, ki gre pač tudi preko tega neposrednega investiranja v kulturo. To ni le naš primer, Celjsko gledališče realizira del letnega programa s pomočjo neposrednega finansiranja gospodarskih organizacij. Kinopodjetje Celje tako predvaja zastoj mladinske filme, Borštnikovo srečanje...

Jugoslovansko filmsko leto šteje vsaj 10 festivalskih manifestacij. Pulj, beograjski Fest, zagrebški festival animiranega filma so najbolj znane, kakšno mesto pripada celjskemu? In zakaj pravzaprav ta naziv »domačega filma«?

Pod oznako »jugoslovanskega filma« obravnavamo navadno le celovečerne filme, v resnici pa obstajajo še druge oblike, kratkega, eksperimentalnega filma in zato je naš namen zajeti, od novembra do novembra, celovitost »domačega« slovenske in jugoslovanske proizvodnje. Najprej popoln vpogled vseh slovenskih filmov tekočega leta. Letos je npr. 5 celovečercev, prired 3 leti pa je bil na sporedu le 1 dolgo-

metražen naslov (precej slučajna televizijsko - filmska produkcija Francija Slaka Krizno obdobje), kar kaže, da se je filmski položaj pri nas v bistvu premaknil na boljše. V drugi sekciji smo predstavili dela šolskih filmskih krožkov, kratke filme Vibe, AGFRTV, amaterjev in športne filme kranjskega festivala Interfilm.

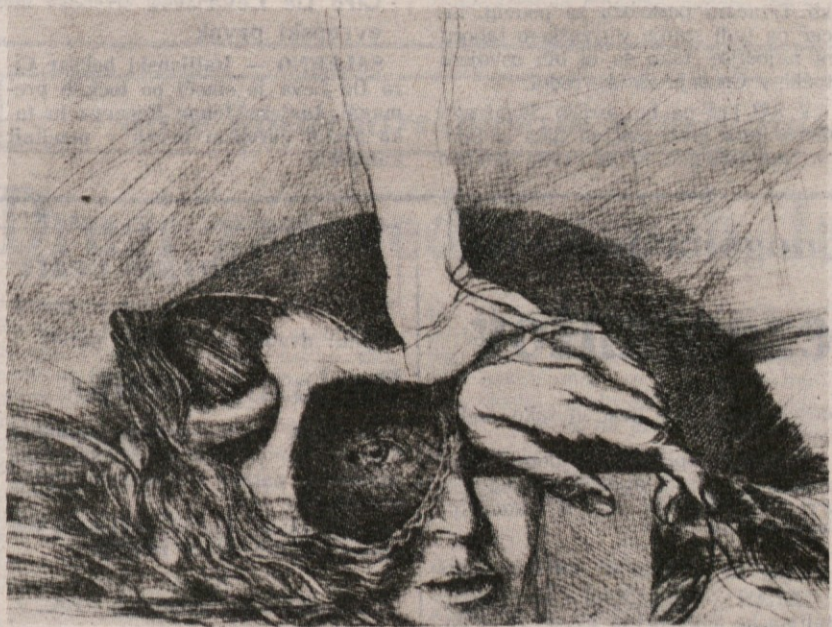
V premierskem sporedu je bilo nekaj bolj uspešnih naslovov iz Pulja, ki smo jih selekcionirali (z Rosino sode-

lujejo pri org. festivala Branko in Bojana Stamejčič, Stane Hafner, op. p.) z namenom, da nudimo našemu občinstvu priliko komparacije trenutnega utripa slovenske in širše jugoslovanske produkcije. To preverjanje lahko poteka tudi na zgodovinski ravni, saj je z letošnjim pregledom kosovskega filma zaključuje posebna sekcija posvečena jugoslovanskim kinematografijam. Zaradi razmeroma nizke proizvodnje te male kinematografije in ker poteka letos 40-letnica jugoslovanske kinematografije smo to sekcijo dopolnili z nekaterimi prelomnimi naslovi jugoslovanskega filma in s posnetki prvih števil Filmiskih novosti.

Posamezne projekcije so spremljali razgovori z občinstvom po vsaki premieri; strokovni posvetovanji o relacijah med filmom in literaturo in filmom in jezikom; razstava likovnih vtisov osnovnošolcev ob Štiglicem in Vrhovčevem filmu in razstava maske Berte Meglič; srečanje s filmskim glasbenikom Zoranom Simjanovičem. Od vseh spremnih sporedov pa je bila najbolj pomenljiva filmska delavnica, ki je potekala v znamenju seminarskega dela z neposrednim sodelovanjem režiserjev Štiglica, Paskaljeviča, Hadžića in Slaka.

Pogovor zapisala
DAVORIN DEVETAK
in DANJEL JARC

V soboto odprtje nove razstave Italijanski grafiki v TKG

V soboto ob 18. uri bodo v Galeriji Tržaške knjigarne odprli novo skupinsko razstavo trinajstih italijanskih grafikov, članov Mednarodnega združenja grafikov. Svoja dela bodo razstavljali Luisa Asteriti, Milena Borghi, Tiziana Cipriani, Bruna De Ambrogio, Dario Delpin, Marina Legovini, Silvana Lunetta, Fernando Martinelli, Renzo Marzona, Anna Moro - Lin, Tobia Ravà, Giovanni Scaccianoce in Maria Zanetti. Na sliki: grafika Goričanke Marine Legovini

V Titogradu razstava umetnosti nevrščenih

SLAVKO GABERC

Od septembra 1984 je v galeriji »Josip Broz Tito« v Titogradu na ogled stalna zbirka umetniških predmetov, ki so jih Jugoslaviji posredovale in podarile dežele »tretjega sveta«.

Zamisel o realizaciji tega projekta je bila podana na sedmem vrhu nevrščenih v New Delhiju. Predlog so enoglasno sprejele vse države udeležence. Otvoritev Galerije nevrščenih je velikega pomena saj je znano, da galerije nastajajo leta, desetletja in celo stoletja. Galerija nevrščenih, ki je po svoji koncepciji edinstvena v svetu, se nahaja v stoletnih objektih kneževskega dvora (op.a. — dvor črnogorskega vladarja, knjaz Miloša). V kneževem dvoru so razstavljene umetnine anonimnih avtorjev od 7. stoletja pred našim štetjem pa vse do moderne umetnosti nevrščenih narodov. V Galeriji so na ogled tri zanimive razstave: v pritličju je razstavljena stalna zbirka z nazivom »Razstava umetnosti nevrščenih dežel«, v prvem nadstropju je razstava slik, ki so jih umetniki podarili tovarišu Titu. V drugem nadstropju je postavljena razstava umetnosti zahodne Afrike, ki se je pred nahajala v Muzeju afriške umetnosti v Beogradu. Za stalno postavitev umetnostne zbirke v Galeriji je 150 eksponatov prispevalo 40 nevrščenih držav.

Tudi v naslednjem obdobju pričakujejo velik priliv umetniških del, ki bodo dostojno predstavila umetnost »tretjega sveta«, ki je bila do današnjih dni skorajda popolnoma neznana širšemu krogu ljudi, medtem ko so jo mnogi priznani umetnostni zgodovinarji zanemarjali ali prezrli.

Med razstavljenimi eksponati je veliko števil umetniških del, ki so jih dobili v dar jugoslovanski partijski in državni funkcionarji na številnih popotovanjih širom po svetu. Omeniti velja naslednje eksponate: »Srebrna palma« — dar iraškega predsednika Sadama Huseina, »Relief« — dar Narodnega muzeja Nepala, slonokoščeno »žensko figuro« — dar predsednika republike Gvineje Seku Tureja, »Obredni čoln plemena Muisca« — dar kolumbijskega predsednika Belisaria Betankura, itd.

Zanimivi so tudi: indonezijska glasbila — od bobnov do posebnih instrumentov iz bambusa, vaze iz Kampučije (iz prekuhanega lesa), okrašene s posebno tehniko vtiskovanja. Z obogatitvijo galerijskega fonda bo možno eksponate enotneje porazdeliti po skupinah na osnovi skupnih značilnosti. To bo prav gotovo omogočilo tudi večjo selektivnost, kar pomeni, da bo časoma omenjena Galerija lahko ponudila obiskovalcem na ogled vrhunske dosežke umetnosti držav članic Gibanja nevrščenih.

V bodoče načrtujejo tudi organizacijo priložnostnih razstav, razgovorov in simpozijev ter delovanje umetniških kolonij nevrščenih v prekrasnem ambientu kneževskega dvora v Titogradu. Cilj vseh teh prizadevanj je približati umetnost z različnih celin oziroma podnebij in pravič pokažati celemu svetu, da je načelo miro-ljubnega sožitja in prijateljstva med narodi mogoče uresničiti tudi preko umetnosti.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

295.

Kurirja Bojan in Kljun sta postala pomočnika obveščevalca, tovarišu Zadniku, ki je bil poznan prekupčevalec in potnik, so zaupali nalogo intendanta, odgovornega tudi za odvoz zaplenjenega blaga.

»Osojnik, ti bi moral biti poveljnik!« je menil Lojze, ki ga je vse bolj težila skrb, kaj bo počel s to ogromno vojsko.

»Jaz sem star in kruljav, ti si pa Maslov — to ime pa v tej pokrajini nekaj pomeni. Res si mlad, si pa dovolj vztrajen in zvit.«

»Razporedili so ljudi v čete po petdeset mož. Komandirje, vodnike in deseterje pa so postavili kar po videzu ali če se je kateri javil sam.«

Takoj po večerji, ki se je kuhala v zaplenjenih kotlih poljske kuhinje, so čete odšle na položaje. Zapri so vse ceste in poti, pa tudi steze, ki so držale skozi slabo obraslo kamnito pokrajino.

Prvega konja — zaplenili so ga nekemu polizanemu oficirju — je dobil Osojnik, ki je šepal. Naslednjega je dobil Lojze, in kmalu so imeli konje tudi drugi člani štaba in kurirji.

Tudi oblekli so se že prvi dan na novo. Cape so romale v grmovje. V oficirskih oblekah in škornjih je vsaj štab izgledal vojaško.

Lojze se je čez noč spremenil iz izvrševalca povelj v poveljujočega. Dobro, da se je pri Osojniku,

ko je bil tam na zdravljenju, izobrazil in se navzel mnogih navad moza, ki ga je skovalo življenje kot kleno ost.

Položaj je zahteval od njega mnogo naporov, da bi dobro opravil nalogo, za katero še ni imel dovolj notranje moči in izkušenj. To ni bil samo njegov problem, tudi večina njegovih vojakov je imela orožje prvič v rokah. Osojnik pa je učil: »Glavno je nastop. Lojze. Strm pogled nanavnost v oči pa zvišan glas, odločen in nepopustljiv — to naredi komandanta; spomni se Draga, njega posnemaj! Pravi poveljnik se tako zadere, da kar odreveniš.«

Pavletu pa ni bilo do konja. Nekemu Lahu je vzel dirkalno kolo in mu priporočil, naj se pelje z vlakom.

Proti jutru je pripeljala bližnja četa skupino karabinjerjev, ki niso hoteli oddati pištol, češ da je tako dogovorjeno s partizanskim poveljstvom.

»Oddali boste tudi pištole,« je odredil Lojze ostro. Med tistimi, ki so se najbolj upirali, je bil brigadir, ki ga je Osojnik spoznal. To je bil Firelli, ki je na sedežu občine vodil policijsko postajo in se je on, Osojnik moral javljati pri njem.

»Firelli!« je zavpil Osojnik. Karabinjer se je zdrznil, ko pa je spoznal moza, se ga je razveselil.

»Signore Osojnik, povejte, da sem bil dober za partizane, pa mi pustite pištolo.«

Osojnik je zarobantil po italijansko: »Ti si zaslužil kroglo, ne pa pištolo.«

Spustili so skupino, Firellija pa je Osojnik odpeljal v gozd. Lojze je zavpil za njim: »Držite se navodil!«

»Saj se jih bom, brez skrbi!«

Ko sta bila dovolj daleč v gozdu, na samem, je ukazal kurirju, da mu zveže roke na hrbtu in ga

potegne na vejo. Ko je zabingljaj, je Osojnik rekel kurirju: »Zdaj pa naju pusti sama.«

Iz žepa je potegnil nož in ga zasadi Lahu pol centimetra globoko v prsi. Lah je zatulil.

»Signore Osojnik, prisežem, nikomur ne bom povedal, ča ste delali zame. Ne me ubiti!«

»Jaz pa bom tebi povedal, da nisem nikoli delal zate, temveč za Karla Masla. Naročil si, naj ga zastupim ali ulovim, da bi si potem delila nagrado.«

Italijan je prebledel, potne srage so mu tekale po licu. Mož pa mu je nastavil nož na grlo.

»Nimam dosti časa. Če nočeš, da ti odrem kožo pri živem telesu, povej, kdo vse je izdajal v tvojem rajonu. Ne mrtvi, le živi me zanimajo!«

Brigadir, ki je bil prepričan, da se razkačeni mož ne šali, je začel naštevati imena. Osojnik je izvlekel beležnico in zapisoval. Potem ko je Italijan nehal, ga je mož spet zbodel z nožem. In ko obešeni ni imel več kaj povedati, se je Osojnik postavil predenj in mu rekel: »Po božjih in človeških postavah bi te moral ubiti, ker pa bo šlo te dni mimo nas kot doslej še mnogo večjih karab, pojdi tudi ti!«

Prerezal je vrv in mu odvezal roke.

»Hvala, gospod Osojnik, hvala,« je gostolel Italijan, ko ga je peljal nazaj.

»Midva sva opravila,« je rekel pred poveljstvom in ga odslovil.

Naslednji dan je ljudska vojska narasla. Poveljstvo se je premaknilo k vasi Markovščina. Na rahlih vzpetinah pred vasjo je Lojze ukazal postaviti močnejše zasede; na obeh straneh ceste so namestili težke brede in minomete. Cesto pa so v razčalji nekaj kilometrov zasekali.

Obveščevalca Boris in Stojan sta prišla z vestjo, da se jim približujejo velike enote, ki jih niso mogli ustaviti in razorožiti.

NOGOMET: kvalifikacije za SP RAZIGRANI ANGLEŽI

Včerajšnje kvalifikacije za svetovno nogometno prvenstvo je označevala teniška zmaga Anglije proti Turčiji, kateri je kar v gosteh nasula osem zadetkov in zapravila skoraj prav toliko izredno ugodnih priložnosti za gol. Turki so bili v povsem podrejeni vlogi in še zdaleč niso spominjali na ekipo, ki je nedolgo tega zapustila soliden vtis proti Italiji. Nasploh so se včeraj Otočani dobro odrezali: Wales je odpravil Islandijo, še bolj pomembna pa je zmaga Škotske proti Španiji, ki jo je premagala s 3:1. Nizozemska je znova dokazala, da je njeno zlato obdobje mimo, saj je zgubila proti Avstriji (sicer po nesrečnem avtogolu) in je sedaj zadnja na lestvici 5. skupine. Pred njo je trenutno celo Ciper, kar skorajda ne potrebuje komentarja.

SKUPINA 2

Portugalska — Švedska 1:3

LESTVICA

Švedska	4	2	0	2	7:4	4
Portugalska	3	2	0	1	4:4	4
ČSSR	2	1	0	1	5:2	2
ZRN	1	1	0	0	2:0	2
Malta	2	0	0	2	0:8	0

SKUPINA 3

Sev. Irsko — Finska 2:1 (1:1)
STRELCI: za Sev. Irsko O'Neill v 42. min. in Armstrong v 51. min. (11-metrovka), za Fince Lipponen v 21. min.

Turčija — Anglija 0:8 (0:3)
STRELCI: Robson v 13., v 44. in 58. min., Woodcock v 17. in 61. min., Barnes v 49. in 56. min., Anderson v 86. min.

LESTVICA

Anglija	2	2	0	0	13:0	4
Sev. Irsko	3	2	0	1	5:4	4
Finska	4	2	0	2	4:7	4
Romunija	1	0	0	1	2:3	0
Turčija	2	0	0	2	1:10	0

SKUPINA 5

Avstrija — Nizozemska 1:0 (1:0)
STRELEC: Valke v 15. min. (avtogol).

LESTVICA

Madžarska	2	2	0	0	5:2	4
Avstrija	3	2	0	1	4:4	4
Ciper	1	0	0	1	1:2	0
Nizozemska	2	0	0	2	1:3	0

Prihodnje srečanje: Ciper - Madžarska (17. 11.)

SKUPINA 6

Danska - Irsko 3:0 (1:0)
STRELCA: Elkjaer v 29. in 46. min., Lerby v 55. min.

LESTVICA

Danska	3	2	0	1	4:1	4
Švica	2	2	0	0	2:0	4
Norveška	4	1	1	2	2:3	3
Irsko	3	1	0	2	1:4	2
SZ	2	0	1	1	1:2	1

SKUPINA 7

Škotska — Španija 3:1 (2:0)
STRELCI: za Škotsko Johnson v 33. in 42. min. ter Dalglish v 71. min.; za Špance Goichea v 65. min.

Wales — Islandija 2:1 (1:0)
STRELCI: za Wales Thomas v 36. min. in Hughes v 63. min., za Islandijo Petursson v 55. min.

LESTVICA

Škotska	2	2	0	0	6:1	4
Španija	2	1	0	1	4:3	2
Islandija	3	1	0	2	2:5	2
Wales	3	1	0	2	2:5	2

Drevi v 8. kolu košarkarske A-1 lige Stefanel v Cantuju

Drevi ob 20.30 bodo v A-1 in A-2 ligi igrali osmo kolo.

Košarkarji tržaškega Stefanela bodo v Cantuju igrali proti moštvu Jollycolombani, ki je v tem prvenstvu doslej razočaralo. Košarkarji iz Cantuja so v sedmih kolih zbrali komaj 6 točk, v nedeljo pa so izgubili kar v Riminiju proti ekipi Marr. Društvo je medtem že poskrbelo za zamenjavo Američana. V Cantu se bo zopet vrnil Jim Brewer, ki bo prihodnji teden zamenjal Mayesa. Le-ta bo namreč igral svoji poslednji tekmi v Cantuju danes proti Stefanelu in v nedeljskem kolu.

Glede na težave, ki jih imajo v Cantuju tudi ni izključeno, da bi lahko Tržačani poskrbeli za podvig. Sicer pa tudi stanje v tržaškem taboru ni najboljšo, tako da bi bili osvojeni točki v Cantuju zlata vredni.

V A-2 ligi pa bo goriški Segafredo doma igral proti moštvu Cida iz Porta San Giorgio, ki je doslej izredno

ugodno presenetilo. Drevišnji nasprotniki Goričanov so namreč z desetiimi točkami kar drugi na lestvici.

DREVIŠNJI SPORED (20.30)

A-1 LIGA: Jollycolombani Cantù - Stefanel Trst; Honky - Bancoroma; Granarolo - Indesit; Simac - Cantine Riunite; Berloni - Peroni; Mu Lat - Marr; Australian - Ciaocrem. SINOČI: Scavolini - Yoga 81:78 (34:35).

A-2 LIGA: Segafredo Gorica - Cida Porto San Giorgio; Latini - Rayer; OCT - Benetton; Succhi G - Mister Day; Viola - Brescia; Pepper - Fermi; Spondilatte - Sebastiani; Master V - Landsystem.

Ciro De Leva

evropski prvak

SALERNO — Italijanski boksar Ciro De Leva je sinoči po točkah premagal Angleža Johna Feeneya in tako postal evropski prvak v petlinji kategoriji.

kratke vesti - kratke vesti

Šah: dvoboj za svetovni naslov

Preložili partijo

MOSKVA — Na prošnjo Anatolija Karpova so včerajšnja, 24. šahovsko partijo za naslov svetovnega prvaka preložili na jutri.

Kot je znano, Karpov vodi proti Kasparovu s 4:0 ob 19 remijih.

Košarka: na turneji po ZDA

Podvig »plavih«

Wichita State — Jugoslavija 81:98 (47:44)

JUGOSLAVIJA: Ivanović 4 (2:3), Vučević 6, Vranković, A. Petrović 2 (2:3), Perasović 4, D. Petrović 33 (9:17), Zorkić 10 (2:5), Sunara 16 (4:4), Radović 9 (3:4), Petrović 4, Savović 6, Mutapčić 4.

kih uspehov je pred nedavnim na mednarodnem prvenstvu Italije v Benetkah dosegel igralec ljubljanske Olimpije Stefan Kovač, ki je premagal Kitajca Jiang Jilianga, drugouvrščenega na svetovni jakosti lestvice. Podoben uspeh pred domačim občinstvom bi bil zares prvovrstna senzacija za takega igralca, ki bo tudi v Ljubljani igral v reprezentančni vrsti.

Vendar pa bo domača ekipa igrala v Tivoliju nekoliko oslabiljena, saj bo brez odličnega Zorana Kaliniča, ki služi vojaški rok v Beogradu, nima

Tudi Cergolova

V Ljubljani bo branila italijanske barve tudi krasovka Marina Cergol. Italijo pa bodo v Tivoliju zastopali še: Massimo Costantini, Giovanni Bisi, Silvio Pero, Alessio Silveri, Alessandra Busnardo in Licia Vignola.

pa še dovoljenja za nastope na mednarodnih turnirjih. V ekipi pa bo seveda veteran Dragutin Šurbek, toda domača vrsta le nima večjih možnosti za najvidnejšo uvrstitev. Kolikšna je prednost Kitajcev, zgovorno dokazujejo dva dvoboja teh dni: v Beogradu je Kitajska premagala Jugoslavijo s 5:0, v torku pa v Karlovcu z enakim rezultatom, se pravi brez dobljene igre.

Več možnosti imajo na turnirju v Ljubljani dekleta, ki so te dni prav tako igrala s Kitajkami. V Beogradu je eno partijo dobila Branka Batinič, v Karlovcu pa Vesna Ojstršek.

Na »Mini SPENT 84« bo igralo 22 državnih reprezentanc v moški in 21 v ženski konkurenci. Najzanimivejša tekmovalna dneva bosta petek, ko bodo zvečer finalni ekipni boji, in nedelja popoldne, ko se bodo za naslove mednarodnih prvakov Jugoslavije merili posamezniki in pari.

šport na primorskem

Nogometni derbi Kopru

Obala je v nedeljo doživela svoj nogometni praznik, saj je bil v Izoli na sporedu »večni« derbi med domačo enajsterico in Koprom. Rekordno števílo gledalcev (bilo jih je kar 2.500) pa je bilo razočarano nad igro. Tekma je bila raztrgana, z mnogimi prekinitvami in brez lepih akcij. Koper je zmagal z 2:1 in ostal na vrhu prvenstvene lestvice, Izola pa je zdrknila na zadnje mesto. Novogoriška Vozila so v eni najslabših predstav te sezone doživela najhujši poraz v Mariboru proti Železničarju z 1:3. V primorskem derbiju druge slovenske lige je tabor Jadran v Sežani premagal Jadran Lamo iz Dekanov z 2:1. Ostala izida: Primorje - Ljubljana 1:1, Piran - Jesenice 3:1.

Športni delavci novogoriškega Avtomoto društva pa so z mednarodno dirko v motokrosu v Sempasu sklenili letošnjo izredno uspešno sezono. V kategorijah 80, 125 in 250 ccm se je

pomerilo 87 dirkačev iz Italije, Avstrije in Jugoslavije. Najzanimivejša je bila preizkušnja, na kateri so skupaj nastopili dirkači z motorji 125 in 250 ccm, zmagal pa je M. Avbelj (Lukovica) pred Zdvcem (Or. Vas) in Simčičem (N. Gorica). Z najšibkejšimi motorji je bil prvi Avstrijec Rupert, drugi pa Novogoričan Batic. V kat. 125 ccm je zmagal Zdovec pred Simčičem, v kat. 250 ccm pa Avbelj pred Simčičem.

V drugi zvezni ligi za odbojkarice so Novogoričanke tesno izgubile proti Željezničarju iz Osijeka z 2:3. Koprčanke pa so doma gladko (3:0) premagale Marčano. Med primorskimi ligasi v slovenski ligi je Salonit odpravil v gosteh Granit s 3:1, Bovec izgubil v Kamniku z 0:3, Izola pa z enakim rezultatom proti Brezovici.

Rezultati 10. kola slovenske rokometne lige za moške: Jeklotehna - Lipa 24:24, Astra Jadran - Krško 20:28, ŽENSKE: Veta - Burja 21:28, Jeklotehna - Iskra 20:18, Mlinotest - Šmatrn 21:25.

Pionirji Nove Gorice so zmagali na kvalifikacijskem rokometnem turnirju za slovensko prvenstvo in se uvrstili med 4 najboljše ekipe v Sloveniji. V Novi Gorici je bilo primorsko prvenstvo za mladince in mladinke v namiznem tenisu. Največ uspeha sta imela Pirančan Degan s tremi naslovi prvaka in Kurtovičeva iz Vrtojbe, ki je zmagala dvakrat.

Davorin Koron

pismo uredništvu

Prejeli smo s prošnjo za objavo »Ker mislim, da so bile kritike igralca in istočasno dopisnika Primorskega dnevnika Marka Čubeja na moj račun krivične ter nepošteno in ker društvo me ni takoj zaščitilo, sem sklenil dati ostavko kot trener članskega košarkarskega moštva SZ Dom, ki nastopa v promocijskem prvenstvu goriške skupine.«

S spoštovanjem
Berto Hvalič

Včeraj v prijateljski nogometni tekmi Zmaga reprezentantov

Jugoslavija — Sel. časnikarjev 4:3 (2:3)

STRELCI: Mance v 2. in 22. min., Klinčarski v 23. min., Pančev v 34. min., Šestić v 45. min., Pančev v 50. min., Zl. Vujović v 57. min.

JUGOSLAVIJA: Stojić (Pudar), Zoran Vujović, Baljić, Gudelj (Radović), Hadžibeglić, Radanović (Jozic), Zlatko Vujović (Georgijevski), Šestić, Pančev, Baždarević, Cvetković.

BEograd — Jugoslovanska nogometna reprezentanca je po dopadljivi in fer igri premagala moštvo, ki so jo izbrali jugoslovanski časnikarji. Srečanje pa se za »plave« ni pričelo najbolje, saj so »časnikarji« že vodili s 3:0 (z dvema zadetkoma Manceja in enega Klinčarskega). Nato pa so Milutinovičevi varovanci reagirali,

dosegli kar štiri gole in tako zaslužno zmagali.

V vrstah »plavih« je dobro igral Šestić, ki je tudi dosegel lep zadetek. Pri »časnikarjih« pa je zadovoljil Mance. (nb)

Edinho izključen za dve koli

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v prvi ligi za dve koli izključila nogometaša Udineseja Edinha. To je tudi edina izključitev v A ligi v tem tednu. V B ligi je za dve koli izključen Baldini (Pescara), za eno kolo pa Enzo (Lecce), Salvadè (Varese) in Tacchi (Pescara).

Včeraj so tudi izžrebali sodnike za nedeljsko kolo v A in B ligi. Tekmo Inter - Udinese bo sodil Pezzella, Tristino - Varese pa Lo Bello.

Danes ob 14.30 v Bazovici

Prijateljska tekma Zarja-Triestina

V okviru prijateljskih stikov med društvoma bo danes v Bazovici ob 14.30 prijateljsko nogometno srečanje med Zarjo in Triestino.

Tržaški drugoligaš je najavil, da bo igral z najboljšo postavo, tako da bodo lahko številni naši ljubitelji nogometa videli »na delu« tržaške nogometaše, ki dokaj uspešno nastopajo v B ligi.

Po drugi strani pa bo tudi za bazoviške nogometaše lepo zadoščenje, da se zopet pomerijo s Tržačani.

SPOROČILO DOPISNIKOM

Vse naše dopisnike in tudi predstavnike posameznih društev naprošamo, da nas pravočasno obvestijo o morebitnih spremembah urnikov raznih prvenstvenih ali drugih srečanj, da se izognemo neljubim pomotam v rubriki »Domači šport«.

Nas prvi prvenstveni nastop v domači telovadnici je bil zelo pozitiven. Srečanje smo zeleli s čistim 3:0. Tudi prikazana igra je bila povsem drugačna kot v prvem kolu. Igralke so se otresle začetne treme in zaigrale go-

tovo in preudarno. Servisi so bili točni in ostri, podaje odlične, obramba skoraj vedno na mestu. Na tak način so tolkačice dobivale uporabne žoge ter jih zaključevale z močnimi in večkrat atraktivnimi udarci. V tednu smo dosti vadili predvsem povezavo med podajavicami in napadalkami. To se je na tekmi tudi poznalo. Več gotovosti in razumevanja je bilo opaziti na igrišču.

Imamo pa še nekaj šibkih točk, ki jih bo treba odpraviti. Vse izvirajo iz ene in iste napake: vsaka igralka preveč zaupa drugi. Zaradi tega je precej napak v sprejemu, kajti prepozno se odločijo, čigava bo

odbojcarski komentar trenerja franka drasiča

V prvem domačem nastopu smo povsem zadovoljili

žoga, zaradi tega prepočasi krijejo odprte praznine za blokom. Zato tudi napravijo čisto obratno napako: na lahke žoge ne gre samo ena igralka, temveč dve ali celo tri, tako da se medsebojno ovirajo in akcija ni več »čista« izpeljana. Vendar so te napake, ki se jih bo dalo z lahkoto odpraviti. Izvirajo pač iz dejstva, da se igralke med seboj še premalo poznajo.

AUSA je po mojem mnenju zelo solidna ekipa, ki dobro obvlada vse tehnične vrvine odbojke. Igralke so visoke, a vse zelo mlade, zato v trenutkih odbojevo. V soboto smo jim vsilili našo igro, naš ritem, zato niso prišle do izraza. Tudi njihova publika (približno 20 ljudi) je izredna; pri navijanju je prekašala naše.

To pomeni, da bodo tekme v Cergignanu precej »vroče«.

Ostali izidi so se zaključili po pričakovanju. Libertas Pordenone in Nervesa sta zmagala, tako da je na lestvici prišlo že do preloma. Prva tri mesta naj bi bila tako že oddana?

V soboto nas čaka težko gostovanje v Pordenonu. Tekma bo odločiva za začasno prvo mesto na lestvici. Libertas je prav tako kot mi zmagal v gosteh s 3:1 in na domačih tleh s 3:0. Čakal nas bo torej trd boj, posebno ker se ekipi dobro poznata že iz predprvenstvenih tekem. Na dlani je, da nam bodo pripravili poseben in primeren »sprejem«. Tudi njihova publika je znana kot bučna in včasih nešportna.

To zna precej vplivati na končni rezultat.

Mi se na to tekmo dobro pripravljamo. Poznamo vse vrline in hibe nasprotne ekipe. Če bodo igralke upoštevale in seveda znale izpeljati vsa moja navodila, lahko odnesemo iz Pordenona obe točki. Najmočnejše orožje Libertasa je blok in ga je treba iznenaditi s hitrimi, nizkimi in točnimi podajami. To pomeni, da mora podajati dobiti točne žoge: to pomeni, obramba mora biti zbrano na mestu ter igrati zbrano in koncentrirano. To je tudi bistveno, obenem težko. V Pordenonu odpotujemo precej optimistično razpoloženi in prepričani o lastni moči, čeprav ne bom mogel najbrž uporabiti Ciriolo Kralj, ki se je na zadnji tekmi lažje poškodovale. V soboto bo torej pravi mejnik in prva resna preizkušnja za našo združeno ekipo.

Zanimiva bo tudi tekma med OMA in Nerveso na Proseku. Videli bomo, če je OMA res tako dobra na domačih tleh ali pa se »ogreje« le za mestne derbije. Mogliano pa bo doma najbrž osvojil obe točki proti AUSA.

ob robu naših nogometnih igrišč

komentar trenerja andreja žagarja

Mladost na najboljši poti

Nadaljevati z vzponom

V 3. nogometni amaterski ligi na Goriškem je prva tretjina prvenstva že sklenjena in čas je, da podamo prvo oceno o položaju naših predstavnikov, Juventini, Sovodnjah in Mladosti. Kot znano, prvi dve ekipi igrata v goriški skupini, Mladost v tržaški.

Pred pričetkom prvenstva si je marsikdo kaj več pričakoval. To velja predvsem za štandreško Juventino, ki je s svojim zadnjim mestom na lestvici precej razočarala. Res je, da do zaključka prvenstva manjka še 15 srečanj in je torej še vse mogoče. Toda kar najbolj zaskrbljuje je igra štandrecev. Jasno je, da ima trener Vižintin precej težav s postavo, saj jo mora iz številnih razlogov iz nedelje v nedeljo spreminjati. To seveda precej negativno vpliva na igro, ki je dokaj raztrgana, brez prave povezanosti. Po srečanjih, ki smo jih videli, lahko trdimo, da so štandreci najbolj ranljivi v napadu, kjer so zaradi pomanjkanja pravega realizatorja zgubili že precej točk na lestvici. Verjetno bo ta vrzel ostala tudi v nadaljevanju prvenstva, saj je v današnjih časih dokaj težko dobiti pravega napadalca. Ob tem je treba dodati, da je Cingerli več odsoten kot prisoten, in to se zelo pozna, saj je ta igralec skupaj z Laurijem, odločilen pri gradnji igre. Skratka, Juventina je v 7 kolid zabeležila 3 remije in doživela 4 poraze. Vsega skupaj je 5-krat zastrela nasprotnikovo mrežo, prejela pa je že 10 zadetkov.

Nekoliko bolje gre sovodenjski postavi, zlasti če letošnji začetek primerjamo z lanskim, ko je po 7 kolid imela na lestvici 2 točki (1 zmaga, 6 porazov ter kar 15 prejetih golov). Marsonovi varovanci so tokrat začeli odločno boljše, saj so trenutno na 5. mestu lestvice s precejšnjimi možnostmi, da dohitijo prve. To lahko trdimo predvsem zaradi igre, ki so jo doslej slovenski nogometaši predvajali. Najbolj pozitivno je dejstvo, da so se

mladi, ki jih je trener vključil v prvo ekipo, dobro ujeli z ostalimi in da sestavljajo homogeno celoto, ki zna predvajati svojo igro in jo včasih tudi vsiliti nasprotniku. Vsekakor lahko rečemo, da imajo letos Sovodenjci lepe možnosti, da se potegujejo za prva mesta.

Edina hiba pri Sovodenjcih je tako nizka učinkovitost napada, saj so doslej samo 4-krat zatresli mrežo. Tu gre predvsem za vprašanje Butkoviča, gotovo enega najboljših napadalcev v prvenstvu, ki je doslej igral pod svojimi sposobnostmi.

Marsonovi varovanci so doslej zabeležili 2 zmagi, 4 remije in doživeli en poraz. Kot smo rekli, so dali 4 zadetke, prejeli pa 3.

Od treh goriških ekip se je doslej najboljše odrezala doberdobska Mladost, ki vodi na lestvici in ima zares velike izgleda, da končno poseže po

napredovanju, cilju, ki ga je v zadnjih letih večkrat za las zgrešila. Tokrat imajo Kraševci vse adute, da prvič v svoji zgodovini zaigrajo v 2. AL. Čeprav je do konca prvenstva še dolga pot (doslej so odigrali 7 od 24 kol), predvajajo Doberdobci gotovo eno najlepših iger, ki se kaže še posebno na gostovanjih, kjer so doslej zabeležili le zmage. Miniussijev recept se gotovo dobro obrestuje, saj se v kraški igri pozna, da igralci ne trosijo odvečnih moči, oziroma vsaka njihova akcija meri le na konkretnost. Ob tem je treba še povedati, da so letos igralci Mladosti precej boljši v obrambi (zgovoren je podatek, da so doslej prejeli najmanj zadetkov, le 3). V 7 kolid pa so Doberdobci zabeležili kar 4 zmage in 2 remija, poraza pa nobenega. S takim ritmom jim napredovanje ne bo ušlo.

RUDI PAVŠIČ

Čeprav smo od 5. do 7. kola ob dveh zmagah napredovali samo za eno mesto na lestvici, je položaj v resnici veliko bolj ugoden. Z zmagama v Trzinu in doma proti Virtusu smo namreč ponovno postavili stik vrhom lestvice, saj nam manjkata le dve točki do drugega mesta. To mesto pa nam je bilo pred dvema kolomadmaknjeno kar za 6 točk.

Po sobotni tekmi z ekipo Virtusa iz Padove so si gledalci s šibkim srcem verjetno že opomogli, čeprav smo se vsi skupaj ponovno prepričali, da košarkarska tekma traja celih 40 minut in je v tej dinamični igri vse možno. Povedati je treba, da smo prvih 30 minut igrali zelo solidno, posebno v napadu, a v obrambi smo zaradi nespretnosti gostujoče ekipe imeli tudi nekaj sreče. Tako je nastala velika razlika 22 točk, ki je pred tekmo ne bi upal nihče napovedati. Gostje so takrat posegli še po zadnji možnosti za preobrat, saj niso imeli več kaj izgubiti. Z agresivnim pokrivanjem po igrišču in z namernimi osebnimi napakami so sekali naše napade in s tem dosegli, da smo začeli igrati preveč v širino. Ob naši malo večji samozavesti bi bilo namreč velikokrat možno zaposliti naše visoke igralce, ki so bili povsem sami pod nasprotnikovim košem. Toda zaradi strahu pred zgrešenimi podajami tega nismo uspeli narediti. V še večjo zagnanost in agresivnost pa je nasprotnika vodilo tudi naše slabo izvajanje prostih metov »po bonusu«: v zadnjih devetih minutah smo zgrešili kar 9 metov. Če bi jih realizirali vsaj 6, kar je nekako normalno, do tesnega rezultata sploh ne bi prišlo in tudi prekrški gostov ne bi bili več tako pogosti. Če k temu prištejemo še nepotrebno tehnično napako, ki jo

je dobil Walter Sosič, sem naštel vse, kar je razlika 22 točk skrečilo na sami dve točki dobro minuto pred koncem.

Izrek pravi: na igro se pozabi, točke ostanejo in to naj velja tudi to pot. Ne sme pa seveda v pozabo naša res dobra igra v prvih 30 minutah, zadnjih 10 minut pa mora biti dobra šola za naprej.

Tudi ostali rezultati v tem kolu so za nas ugodni. Caveja je v Forliju premagala Castelfranco s 16 točkami razlike in mu tako zadala drugi poraz v zadnjih dveh kolid. Po nekaterih vesteh se Castelfranco otepa s poškodbami in nedisciplino in zato nastopa nekompleten. Fidenza je poskrbela še za eno veliko presenečenje, saj je sredi Vidma odnesla točki favoriziranim domačinom. Tega si res ni bilo nadejati, toda kot že rečeno, v košarki je vse mogoče. Naš prihodnji nasprotnik Stefanel je v Trevisu premagal Italmonfalcone s 14 točkami razlike, kar je povsem pričakovan rezultat. Seveda bo potrebno ugotoviti, če so domači igrali na vso moč ali pa so nasprotnika nekoliko podcenjevali. Ravenna potrjuje prednost svojega domačega igrišča in je z 78:70 premagala Ceam iz Bologne. Ceam se tako nahaja pri dnu lestvice, brez našega darila dveh točk bi bil prav zadnji. Pravi podvig je opravila pomlajena Servolana. Brez lacuzza in Meneghela je presenetila bivšega B-ligaša San Donà, in to v gosteh. Svoje je verjetno opravilo podcenjevanje domačinov, mladi igralci Servolane pa so izkoristili priložnost. Fulgor Forlì je presenetil v Modeni in s tesno zmago za eno točko premagal domačina Tre Stelle. Vodilna Fidenza je prepričljivo slavila v Oderzu in se tako še brez poraza nahaja na vrhu lestvice. Za nas prihaja zdaj zelo pomemben del prvenstva. Domače spodrsiljaje bo treba nekje nadoknaditi in prav teži gostovanj v Trevisu in Vidmu sta morda priložnost za take podvige.

naši nogometaši v mladinskih ligah

NA GORIŠKEM

V zadnjem zavrtljaju mladinskih prvenstev na Goriškem smo zabeležili eno zmago (Juventina začetniki) in dva poraza (Mladost začetniki in Sovodnje naraščajniki). Cicibani Mladosti so tokrat počivali.

NARAŠČAJNIKI

Gradese — Sovodnje 6:1

SOVODNJE: Contin, Lakovič, Hmeljak, Z. Černic, Lopresti, Tomšič, Lavrenčič, Frandolič, S. Černic, Argentin, Gulin.

STALEC za Sovodnje: S. Černic. Čeprav so Sovodenjci zaigrali bolje kot na prejšnjih srečanjih, so v Gradesu doživeli visok poraz, ki pa si ga niso zaslužili. Dejstvo je, da so domačini že v uvodnem delu tekme dosegli dva zadetka, kar je spravilo na kolena slovenske naraščajnike. Kljub temu velja povedati, da so s prikazano igro Sovodenjci opravili korak naprej, in to je vsekakor pomembno za nadaljevanje prvenstva. (A. C.)

IZIDI 7. KOLA: Italcantieri - Turriaco 4:0, Ronchi - Mariano 0:1, Gradese - Sovodnje 6:1, Corno - Medea 1:0, Pieris - Cormonese 0:1, Staranzano - San Lorenzo 3:0, Vermegliano - San Marco 1:1, Torriana - Isonzo 3:1.

LESTVICA: Mariano 12, San Marco 11, Corno in Staranzano 10, Vermegliano 9, Gradese, Pieris, Medea, Cormonese in Isonzo 8, Ronchi in Turriaco 6, Torriana 4, Italcantieri 2, Sovodnje 0.

NASLEDNJE KOLO: Sovodnje - Torriana.

ZAČETNIKI

Mladost - Italcantieri 0:5 (0:3)

MLADOST: D. Gergolet, A. Gergolet, Spacal, Colja, Zampar, Peteani, Lakovič, Devetta, A. Lakovič, A. Devetta, Košič.

Doberdobski začetniki so na domačih tleh doživeli pekoč poraz proti tržaškemu Italcantieriju, ki je imel v svojih vrstah za leto, dve starejše igralce.

Kljub negativnemu rezultatu pa je treba reči, da so Doberdobci igrali še kar dobro, vsaj dokler niso zaradi nespornostov v obrambi prejeli prvih dveh zadetkov. Odlej so se domačini »odprli« v želji, da nadoknadijo izgubljeni, Italcantieri je položaj spretno izkoristil in še trikrat zatresel doberdobsko mrežo.

V naslednjem kolu bodo začetniki Mladosti igrali v Trzinu, in sicer v nedeljo ob 9.30 proti San Polu. Cicibani kraškega društva pa se bodo v soboto pomerili v Turjaku ob 15. uri.

naše košarkarske ekipe v mladinskih prvenstvih

IZIDI 8. KOLA: Juventina - Sanrocchese 1:0, Torriana - Farra (ni rezultata), Azzurra - Cormonese 7:1, Audax - Lucinico 2:0.

LESTVICA: Azzurra 11, Audax 10, Juventina in Torriana 8, Lucinico in Mossa 6, Farra 4, Sanrocchese in Cormonese 3.

NASLEDNJE KOLO: Juventina počiva. Zaostalo tekmo Lucinico - Juventina bodo odigrali 25. novembra, ob 9.15.

Koristni stiki med Goricama

Uslužbenci občin Nova Gorica in Gorice so navezali stike tudi na športnem področju. Priredili so tekmovalna v košarki, namiznem tenisu, odbojki in v balinanju. V košarki je zmagala ekipa iz Gorice, v namiznem tenisu in odbojki je bilo boljše moštvo iz Nove Gorice, v balinanju pa je bil rezultat neodločen. Ob zadnjem srečanju so se zbrali na skupno slovesnost člani vseh ekip in tudi drugi uslužbenci obeh občin. Podeljene so bile spominske kolajne, v sproščenem vzdušju pa je bilo izrečenih veliko želja za nadaljnje sodelovanje med uslužbenci občinskih uprav v Novi Gorici in Gorici.

Drugi zaporedni uspeh Jadrana Farco

Združena košarkarska ekipa Jadran Farco je izbojevala drugo zaporedno zmago v kadetskem prvenstvu. Čeprav so Rasenijevi fantje tudi tokrat odpravili svojega tekmeča z dokajšnjo razliko, je vendar vredno omeniti, da so jim košarkarji Scoglietta večji del tekme nudili dober odpor. To naj bi pomenilo, da so tudi v taki konkurenci možna presenečenja in da se katera koli vrsta podcenjevanja nasprotnikov lahko mašuje. V prihodnjem kolu bo Jadran Farco počival.

V mladinskem prvenstvu je v preteklem kolu slavilo le »B moštvo« Kontovela Electronic Shop, ki je premagalo openski Polet. Bor je doma klonil proti Ferroviariu. Borovci so prikazali slabo igro, čeprav jim v delno opravičilo lahko štejemo odsotnost Pregarca in Volka, ki sta igrala s članskim moštvom.

V nedeljo bo na stadionu »Prvi maj« zelo zanimivo srečanje med Borom in Kontovelom Electronic Shop B. Ob popolnosti obeh ekip ta tekma veliko obeta. Mladinci Poleta se bodo doma pomerili z Barcolano.

V prvenstvih naraščajnikov in deč-

kov pa stvari zaenkrat ne tečejo zadovoljivo. Razen Kontovela, ki bi moral kolikor toliko uspešno nastopati med naraščajniki, so naša ostala moštva doslej igrala zelo pod pričakovanji. Upati je, da bomo kmalu lahko drugače in bolj razveseljivo poročali tudi o teh tekmovalnih kategorijah. Naslednje tekme naših mladinskih ekip:

MLADINCI — 18. 11. ob 11.00 v Repnu: Polet - Barcolana; 18. 11. ob 15.00 na stadionu »Prvi maj«: Bor - Kontovel Electronic Shop B.

NARAŠČAJNIKI: 17. 11. ob 15.00 na Kontovelu: Kontovel Electronic Shop - Inter Milje; 18. 11. ob 8.30 v Miramarskem drevoredu: Ferroviario - Bor; 18. 11. ob 11.00 na Opčinah: Polet - Don Bosco.

DEČKI: danes ob 17.30 v Nabrežini: Sokol - Libertas; 17. 11. ob 15.30 na stadionu »Prvi maj«: Bor - Alabarda. (Cancia)

čila tudi Edoarda Ligottija (Primorje) v prvenstvu začetnikov.

Derbi Sežancem

Kraški zidar — Koper 97:80 (47:40)

KRAŠKI ZIDAR: Brezec 33 (8:6), Šubič 1 ((2:1), Mervič 1 (3:1), Strnad 22 (6:6), Žiberna 17 (11:10), Čuk 6 (5:4), Počkaj 17 (5:5).

V 3. kolu slovenske košarkarske lige je Kraški zidar povsem zaslužen premagal Koprčane. Tudi ljubitelji košarke so prišli na svoj račun. Moštvi sta sicer igrali dokaj grobo, o čemer pričajo tudi osebne napake (Kraški zidar 29, Koper 31). V prvem delu so se gostje vse do 17. minute enakovredno upirali, nakar so domačini z nekaterimi dobrimi akcijami povedli. V drugem delu so s koši Brezca in Strnada, ki je bil najboljši igralec srečanja, ter s hitro igro vodstvo še povečali in zaslužen osovili dragoceni točki. (Mirjam Trampuš)

obvestila

ŠD SOKOL — MINIOĐBOJKA

obvešča, da so treningi ob torkih in petkih od 14.30 do 16. ure v nabrežinski telovadnici. Vabljeni so dekleta letnika 1973 in mlajša.

DANES V GORICI

O sodelovanju med obmejnimi deželami

Na sedežu Italijanskega olimpijskega odbora v Gorici bo danes srečanje, ki ga je pripravil CONI s predstavniki telesnokulturnih organizacij iz Slovenije. Pobuda spada v okvir prizadevanj, da bi na tem področju tudi v bodoče priredili vrsto mednarodnih športnih manifestacij med sosednjimi deželami Furlanijo - Julijsko krajino, Slovenijo in Koroško. Na srečanju se bodo podrobno domenili o nekaterih prireditvah, ki jih namerjajo organizirati v tej sezoni.

Prav je, da v okviru tega sodelovanja vidno vlogo odigra Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, ki se bo udeležilo današnjega sestanka.

ŠD MLADINA

smučarski odsek organizira ZIMOVA-NJE v Kranjski gori od 29. decembra '84 do 5. januarja 1985. Vpisovanje od danes, 15. t. m., do sobote, 24. t. m., v Domu A. Sirk v Križu vsak dan od 18. do 21. ure. Interesenti naj pohitijo, ker je število prostorov omejeno.

NAMIZNOTENIŠKI ODESK SZ BOR

vabi rekreativce vseh starosti na treninge ob torkih in petkih od 19. do 21. ure v telovadnici na liceju »Prešeren«.

ŠD MLADINA

smučarski odsek priredi sejem nove in rabljene smučarske opreme v Domu A. Sirk v Križu v nedeljo, 18. t. m., od

Podelili priznanja zaslužnim goriškim športnim delavcem

Ob prisotnosti velikega števila oblasti je bila v nedeljo na goriški pokrajini slovesnost ob podeljevanju priznanj zaslužnim športnim delavcem, ki jo je pripravilo društvo športnih veteranov.

Na letošnji manifestaciji, ki je že 15. po vrsti, so priznanja za svoje dolgoletno delovanje na telesnokulturnem področju dobili: Emilia Braida, Mario Morassi, Leonardo Cristiani, Sergio Cumar, Bruno Bolzico, Edy de Leitemburg, Salvatore Quinto, Arrigo Marri, Renato Valenti, Beniamino Bonazza, Manlio Lippi, Antonio Luisa, Dorando Gandin, Nicolo de Marchi, Fiore Tofful, Giuseppe Pappalettra, Giuseppe Verdoliva, Aldo Rosa, Jožef Vrtovec, Alice Gulin, Mario Borghes, Lucio Matatin, Franco Colombo. Posebna priznanja pa so dali še športnemu združenju Olympia, družini Zut-

tion iz Gradišča, Giordanu Pellicaniju (nagrada Ferruccio Tabaj) ter društvu goriških handikapirancev.

Borovci pri Leku

Rekreacijski odsek Bora je v nedeljo gostoval pri rekreativnih ljubljansko tovarne Lek, proti katerim je odigral tri tekme.

Tržačani so bili v končnem obračunu boljši od Ljubljancev, saj so zmagali tako v ženski (2:1), kot moški odbojki (2:0), medtem ko so morali tekmo v moški košarki predati z rezultatom 54:40.

Pred tekmovalnim delom sporeda so si borovci ogledali Muzej revolucije, po tekmah pa so se udeležili skupno z gostitelji skupnega kosila,

Naročnine: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.00 din, naročnina za zasebne mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi Ob delavnih trgoviški 1 modul (šir 1 st. viš 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglosi 550 lir beseda Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst Ul. Montecchi 6 - tel 775-275, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

15. novembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Ttx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
izdajateljev FIEG

Ob nedavnem umoru nacističnega sodnika Paula Reimersa

Usoda včasih ubere bližnjico

Michael Kühnen in Arndt Heinz Marx se na francoskem sodišču takole zagovarjata proti otožbi neonacizma (Telefoto AP)

BONN — Dogaja se sicer redko, a usoda včasih ubere bližnjico. Drugače si je težko razložiti samomor, ki ga je v ponedeljek v Bremenu izvršil Paul Reimers, sodnik »hitlerjevskega ljudskega sodišča«, eden tistih, ki so s svojimi obsodbami skušali prikriti nacistična grozodejstva v zadnji vojni. Njemu ni sodil zakon, sodil si je sam.

Ob takih dogodkih se človek vprašuje, zakaj je sodstvo tako počasno in neuspešno ravno tedaj, ko gre najbolj za nohte? Reimers še po 40 letih ni imel dovolj poguma pogledati resnici v oči. Kaj pa drugi? Tačas teče sodna preiskava o zločinski preteklosti 37 drugih sodnikov hitlerjevskega ljudskega sodišča. Vojni zločini ne zastarevajo — a starajo se ljudje. Hitlerjevi sodniki so danes stari 75 do 91 let in potekla so desetletja od njihovih krvavih sodb »v imenu ljudstva«, zob časa pa je načel celo dokaze, ki se z vse večjo težavo gnetejo

skozi ozko grlo »pravne doslednosti«. V letih od 1941 do 1945 ta nacistična sodišča niso bila redna in to dejstvo krepilo pravno osnovo za sodni pregon, a iz dneva v dan, iz leta v leto se krčijo možnosti, da bi krivce izsledili ter jim dokazali zločine. To so kajpak prav dobro vedeli že pred 10, 20 in več leti, ko je bilo dokazno gradivo še sveže.

Ni se še poleglo ogorčenje zaradi zadnje sodne groteske v Heidelbergu, kjer je sodišče pred nedavnim oprostito Clemensa Druschkeja, znanega pod imenom »Eichman Slovenije«, bojda zaradi pomanjkanja dokazov. Druschke ni ubijal v sodniški togi, temveč v esesovski uniformi. A v obeh primerih gre za mučno sodno zavlačevanje in neučinkovitost, saj ni bil doslej obsojen še noben sodnik proslulega sodišča in edini, ki ga je roka pravice zgrabila za vrat že betežnega, je storil samomor.

Tudi Belgijci razpravljajo o evtanaziji

BRUSELJ — Je prav, da neozdravljivemu bolniku, ki trpi, olajšamo muke in mu iz usmiljenja pospešimo smrt? Evtanazija je kočljiv problem, ki že od nekdaj buri duhove in razdvaja družbo. O njem teče zapletena razprava v Italiji pa tudi drugje po svetu in celo katoliška Cerkev si ni edina, kako vprašanje obravnavati. Z njim so se ravno v zadnjem času prvič javno spopadli tudi Belgijci, ki se ubadajo z vsebino dveh ustreznih parlamentarnih predlogov za uvedbo po eni strani tako imenovane pasivne, po drugi strani pa aktivne evtanazije.

Zakonska osnutka sta predložila senatorja Roland Gile, ki je član frankofonske demokratske zveze, in Edgard Oss, ki pripada socialistični stranki. Prvi se zavzema za odpravo zakonskega člena, ki predvideva sodni pregon za primer, da zdravnik z namernim prenehanjem terapije pospeši bolnikovo smrt. Gre za pasivno evtanazijo, za katero je odgovoren

zdravnik sam, ki se po lastni uvidevnosti odloči za nadaljevanje ali pa prekinitev zdravljenja. Takšno obliko evtanazije je na nedavnem simpoziju v Nici zagovarjal tudi svetovno znani francoski zdravnik Schwarzenberg.

Senator Gile je svoj predlog izdelal ob zaslonbi vsedržavnega Združenja za zagotovitev dostojanstvene smrti in pravi, da je njegova pobuda tudi v skladu z belgijskim kodeksom o zdravniški etiki, a poleg tega jo utemeljuje še s svojočasno izjavo papeža Pija XII., ki pooblašča zdravnika, da olajša pacientu muke. Senator uživa tudi podporo glavnega tajnika Združenja zdravnikov Vinnena, ki zagovarja stališče, da ima zdravnik pravico olajšati bolniku muke s skrajšanjem terapije.

Senator Oss pa kot privrženec aktivne evtanazije dopušča samemu pacientu, da se izreče za ali proti nadaljnjemu zdravljenju; če pa bolnik psihično ali fizično za to ni sposoben,

gre ta pravica njegovi družini. Socialistični parlamentarec razen tega trdi, da je zdravnik v primeru klinične smrti celo dolžan prekiniti terapijo.

Oba predloga sta izzvala v belgijski javnosti živo diskusijo in seveda temu ustrezno različnost gledišč, toda takojšnja odločna in načelna zavrnitev kakršne koli oblike evtanazije je prišla zaenkrat samo iz vrst katoliške Cerkve, ki pospešitev bolnikove smrti iz usmiljenja označuje kot zakonit zločin.

Nad senatorskima osnutkoma pa niso navdušeni niti sami zdravniki. Mimo dejstva, da se eni opredeljujejo lahko za in drugi proti evtanaziji, prav vsi zavračajo možnost, da jim takšno ravnanje zakonsko vsilijo, in menijo, da mora vsa zadeva ostati stvar osebne presoje. Zagovorniki evtanazije so vsekakor zadovoljni že s samo okoliščino, da je vprašanje sploh moglo najti pot v parlament.

Kitajska proti kriminalu

PEKING — Kitajska je znana po kampanjski politiki, posebno v prejšnjih desetletjih, ko so na takšen način preganjali mrčes, vrabce itd. Tokrat so se, najbrž povsem upravičeno, lotili preganjanja kriminala. V tej kampanji so po besedah glasnika policije zabeležili pomembne uspehe. Ob tej priložnosti je Wang Jingrong izjavil, da na Kitajskem ni političnih pripornikov in niti »disidentov«, ampak samo zaprti protirevolucionarji.

Wang Jingrong je hotel s tem odgovoriti na trditve Amnesty international, da kitajske oblasti političnim zapornikom v delovnih taboriščih ne dajejo dovolj pravnih jamstev.

Po podatkih policije se je število kriminalnih dejanj od avgusta 1983. leta do letos zmanjšala od 0,8 na 0,5 od sto, kar bi pomenilo, da je od 800.000 padlo na 500.000. Da bi zavarovali skupno ime, so državljani prijavili 1,7 milijona oseb, od katerih so jih 70.000 aretirali. Sodijo, da so s strelom iz revolverja v tihnik (takšna je uradna kitajska smrt) ubili od 5 do 10 tisoč kriminalcev.

Ropali in posiljevali

RIM — Z bliskovito akcijo, ki je stekla istočasno v Rimu, Latini, Turinu, Alessandri in Mantovi, so karabinjerji včeraj ponoči aretirali trideset članov zloglasne roparske tolpe »arancia meccanica«, poimenovane po istoimenskem filmu o nasilju zadnjih desetih let v Ameriki. Hudodelci so v letih 1979-1983 izpeljali v Rimu nad 700 ropov v vilah in stanovanjih industrijcev, odvetnikov, igralcev, politikov, časnikarjev, sodnikov, politikov in pripadnikov višje buržoazije, večkrat pa tudi posilili ženske, ki so jih zalotili doma.

Tolpo sta vodila bivši policaj Agostino Panetta in Maurizio Verbena, ki ga vidimo na sliki.

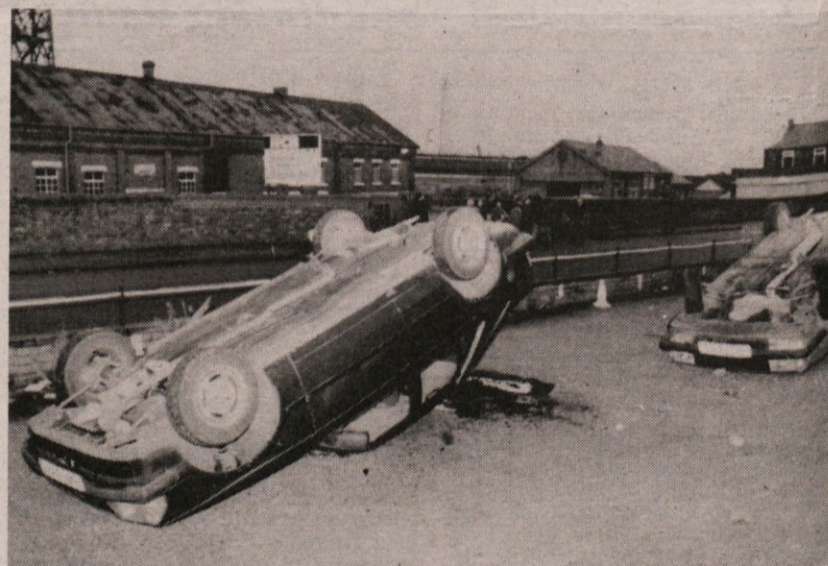
Letalo treščilo v grič: 9 žrtev

LONDON — Zaradi neurja je včeraj treščilo v grič pri Jevingtonu v Sussexu turistično letalo z devetimi osebami. Nesreče ni preživel nihče. Poleg pilota so se ubili štirje ugledni irski časnikarji in štirje znani lastniki restavracij iz Dublina, med njimi Italijan Arrigo Chicchi.

Namenjeni s bili v Pariz po buteljke znamenitega francoskega vina beaujolais, ki vsako leto v tem času sproži med angleškimi in irskimi gostinci tekmovalstvo, kdo bo z njim prvi postregel sladokuscem. Predsednik irske vlade Fitzgerald je izjavil, da je nesreča odprla globokovrzel v časnikarskem stanu.

Otroci žrtve monsunov

NEW DELHI — Zaradi deževja, ki spremlja monsune, umre v Indiji vsako leto veliko otrok. Letošnje število žrtev pa je bilo v Bangladešu že večje kot običajno. Po podatkih UNICEF je v tem letnem času izgubilo življenje 700 otrok. Po trditvam indijskega ministra za vzgojo predstavlja monsunsko deževje nepopisno nesrečo za kakšnih sedem milijonov indijskih otrok, ki njene posledice občutijo vse življenje. Otroci najbolj reznih let utonejo ali umirajo zaradi pitja okužene vode. Zelo veliko jih pičijo strupene kače, ki se skušajo rešiti pred poplavo. Medtem ko ta nesreča lahko doleti tudi odrasle, je umrljivost zaradi kačjega pika pri otrokih zelo visoka, ker proti njemu niso odporni.

Tako so se nad voziloma premogovne družbe Hickleton v ponedeljek znesli razjarjeni angleški stavkajoči delavci. (AP)

KALA

26.

RIŠE: VALTER VALENCIO

PO IVANU RIBIČU PRIREDIL B.L.

76. Kala ni več prevračala kamnov, da bi se nasitila s črvi. Ko je naslednjega dne presenetila zajca v spanju, so ji zobje sami od sebe hlastnili po njem. Tudi zajec je postal v hipu to, kar ji je bila prejšnji dan srna: nuja njenega obstoja. Kalina nprav e bila z vsakim dnem bogatejša izkušnja, da se more hraniti tudi brez človeka. Ubijala je. S poginom drugih življenj je reševala svoje. Spomin na čredo in na gospodarje je bil od smrti do smrti manj živ, postajal je moten in daljen. Toda nekega večera se je spet vrnil...

77. Može so obstali, poslušali v noč, potem pa stopili skupaj. »Dober vodič si, Krel,« je zamrmral eden od njih. »Kako pa bi mogel zaiti — doma?« se je v temi šepetaje nasmehnil Krel. »Niste prvi, ki jih vodim tja čez!« Videl si — vse zeleno jih je v dolini,« je rekel komandir. »Ze jutri se utegnemo pričeti hajko. In če ne pridemo ob pravem času do naših, bomo —« »Ne skrbi — pridemo!« mu je segel v besedo Krel. »Sam pogledam najprej, ali je varno. Odpočijta si. Tu sta varna.« Krel se je utrlil v temo.

78. Kala je legla v travo, dokler se je ni znova polastila želja po ljudeh. Pozabila je na slabe izkušnje. Spustila se je po pobočju. Partizan je opazil bližajočo se Kalo. »Glej — vojaški pes! Za nami vohlja, satan!« Drugi ga je trdno prijel. »Si ponorel? Ne streljaj — takoj bi imeli patroljo na vratu...« V temi je sklonil zapirac sklopnega noža. V Kali je vzklopala radost nad srečanjem z ljudmi. Zavrnila je in burno pozdravljajoč stekla proti ljudem. Toda ni je zgrabila roka za kožuh — v plečih jo je zasklelele pekoča bolečina.